

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 08-24-2015

ŠIAME NUMERYJE:

„Lietuvių dienos“ Amerikos „Mažojoje Lietuvoje“ – 4 psl.

Vyčiai: vakar, šiandien, rytoj – 8 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Lietuviai užsienyje minėjo Baltijos kelio ir Molotovo-Ribbentropo pakto metines

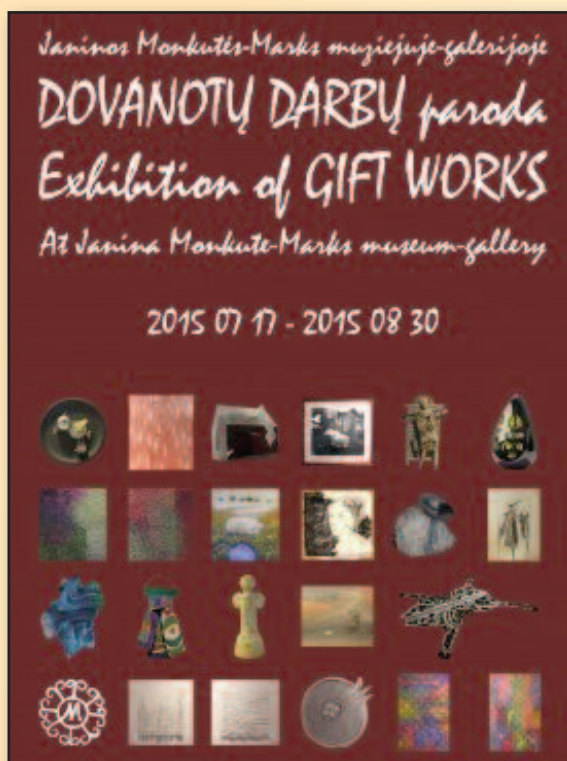
Londono lietuviai susirinko Marble Arch aikštėje.

URM nuotr.

Rugpjūčio 23-čią dieną, sekmadienį, Komunizmo aukų memoriale Washingtono Lietuvos ambasada kartu su Latvijos ir Estijos šalių diplomatinėmis atstovybėmis ir bendruomenėmis JAV paminėjo Juodojo Kaspino dieną ir 76-ąsias Molotovo-Ribbentropo pakto, padalijusio ir atvedusio Europą į Antrąjį pasaulinį karą ir atnešusio nelaimės dešimtims milijonų žmonių, o Baltijos šalims reiškusio daugiau nei 50 metų trūkusią oku-

paciją ir daugybės nekaltų žmonių priverstinę deportaciją, metines. „Susirinkome šiandien čia, nes tai diena, kurios negalima pamiršti. Tikime laisve, todėl turime prisiminti ir priminti kitiems tam, kad tai niekada daugiau nepasikartotų“, – sakė Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose Rolandas Kriščiūnas. Minėjimas organizuotas kartu su Jungtiniu Baltijos Amerikos nacionaliniu komitetu (JBANC). – 6 psl.

Janinos Monkutės-Marks muziejuje

Parodos plakatas.

Parodos stenduose – 15 šalių menininkų darbai.

– dovanotas menas iš viso pasaulio

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Kėdainių centre esantis ir iš tolo šviečiantis bei visą miestą puošiantis garsios lietuvių menininkės Išeivės Janinos Monkutės-Marks muziejus, pasitikdamas savo įkūrimo 15 metų sukaktį, parengė išpūdingą muziejui per tuos metus dovanotų darbų parodą. Muziejaus darbuotoja Nijolė Zareckienė sakė, kad naujoji paroda sulaukia nemažai lankytojų, net ir

vasarą parodą lanko moksleivių grupės, atvyksta svečių iš kitų miestų.

Nuo pat muziejaus įkūrimo jame buvo kaupiami įvairių šalių menininkų darbai, kuriuos autoriai dovanodavo įvairių parodų, plenerų metu. Naujojoje parodoje, kuri užima visą pirmąjį muziejaus aukštą, galima pamatyti tekstilės, tapybos, keramikos, fotografijos, grafikos kūrinius, odos meno pavyzdžius.

– 10 psl.

Mus pikcina ne žmonių poelgiai, bet mūsų įsitikinimai. – Marcus Aurelius

Jau dvi savaitės esu kaime, senelių sodyboje. Pratinuosi prie kaimiško gyvenimo (kaip atkurtame Pakruojo dvare turistus pratina prie dvariško). Vasaros pabaiga nuostabi – šilta, saulėta, aplink – kur akys užmato – vešlių, prinokusių javų laukai. Prieš savaitę laukuose ėmė dūgti kombainai – ima žieminius – naują ir labai išpopuliarėjusią kultūrą rapsą (iš jo spaudžia maistinį aliejų ir biodegalus) ir žieminius kviečius. Jų laukai plačiausi. Pasvalio, Pakruojo, Joniškio rajonuose kažkodėl nebe-
matyti rugių, atrodo, kad niekas nebeaugina bulvių, nors visi valgome juodą duoną ir verdame cepelinus. Galimas dalykas, kad šios kultūros geriau auga kituose rajonuose.

Derliaus suvestinės skelbia labai geras naujienas – nors dėl sausros derlius šiek tiek mažesnis už pernykštį, bet grūdines kultūras sėjantys ūkininkai yra patenkinti, nes visas derlius baigiamas nuimti geromis sąlygomis, grūdams nereikia nuomotis džiovyklų, todėl mažėja jų savikaina. Taigi, atrodo, kaime gyvenk ir džiaukis. Džiaugiuosi. Nors jau daugiau kaip penkiasdešimt metų gyvenu mieste, bet kaip buvau kaimietė, taip ir li-kau, – kartu su kaimiečiais kentėdavau, jeigu pavasarį šalnų nukąsdavo žiedus, vasarą sausros išdžiovindavo šaknis ar rudenį lietūs supūdydavo grūdus. Džiaugiuosi, nes šilta, nes noks-ta ankstyvosios slyvos ir baltiniai obuoliai, tik bėda, kad senka šuliniai. Jau nebeprisimename, kada buvo lietaus. O Pietų Lietuvoje, Dzūkijoje, tiesiog katastrofiška padėtis – nuseko upės, nutraukta laivyba tarp Kauno ir Druskininkų, o žvejai, sako, Lietuvos upių tėvą Nemuną perbrenda briste. Neregėtas dalykas! Dzūkai į miškus nebeina, nes dėl sausros draudžiama, kad nekiltų gaisrų. O ir ką ten veikti, apie grybus šiemet jie turės pamiršti. Ir miško uogų – mėlynių bei bruknių – buvo mažiau. Bėda dzūkams, bus liesi metai. Sakoma, vasaros uogos ir grybai dūk-
sus peni visus metus.

Važiuojame į Rygą ir buvo labai įdomu palyginti lietuviškus laukus su latviškais. Pasienio gyventojai nuo seno sakydavo, kad latviai geriau tvarkosi, kad ten aukštesnė žemės ūkio kultūra. Ir iš istorijos, ir iš tėvų bei senelių pasakojimų prisimenu, kad prieš karą, Smetonos ir Ulmanio laikais, pasienio gyventojai noriai eidavo tarnauti pas Latvijos ūkininkus, kur buvo stipresni ūkiai, geresnės algos ir gausesnis maistas samdiniui. Na, o kaip šiandien?

Latvijos sieną žvyrkeliu kertame ties Žeimeliu ir važiuojame į Baukę. Sieną – tik lentos iš abiejų pusių, kad vienoje pusėje – Latvija, kitoje – Lietuva. Jokios sargybos, jokių tvorų, tik grįžtančius netoli sienos sustabdė latvių policija ir paklausė, ar nevartojome alkoholio, bei patikrino dokumentus. Toliau – tęsiasi tokios pat lygumos ir tokios pat grūdinės kultūros kaip ir mūsų pusėje. Tik pas mus daugiau nodorotų plotų ir javų šiaudų, susuktų į didžiulius ritinius. Matyt, paruoštų išvežti perdirbimui į kurui skirtas granules, kuriomis kūrenami namų šildymo katilai. Latviai šiaudus daugiausiai paskleidę ant lauko, matyt, juos surinks vėliau. Labai keista, bet Latvijoje nematau didelio pranašumo, atvirkščiai – jai-
vai Lietuvos pusėje netgi vešlesni, tankesni. Tik ten gal kiek mažiau nebegyvenamų sodybų. O žmonės savo namus ir laukus tvarkosi panašiai. Kai negir-

Kaimišką gyvenimą gadina sausra ir Putinas

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

di šnekos, atrodo, kad važiuojame per tą pačią valstybę. Ir sausa ten ne mažiau negu pas mus – kuli-
ančiam kombainui pravažiuavus palei kelią, dulkės uždengė vaizdą taip, kad reikėjo sustoti ir palaukti, kol prašviesės ir bus matyti kur važiuoti.

Taigi viskas gerai. Argi?

Gera! tol, kol neatsidarai interneto ir nepaskaitai naujienų. O tada visas tas vasaros grožis ir laukų turtingumas nublanksta, nes žiniasklaida praneša, kad Rusija, kuri dar visai neseniai buvo didžiausia lietuviškų ir kitų baltiškų gėrybių pirkėja, dabar jas demonstratyviai buldozeriais traisko ir degina. Žinoma, daro tai politiškai – bukaprotiškai, nes nuo-

Lietuvos laukuose pjūties dar laukia vasariniai kviečiai.

Autorės nuotr.

traukioje matome, kaip traktoriai traisko neva lietuviškus apelsinus ir pomidorus, kurie Lietuvoje, jei-
gu ir auga, tai ne eksportui. Arba, pvz., muitinėje demonstratyviai sudegina 10 kg (!) lietuviškų sūrių, – mat kontrabanda. Svarbu parodyti nepagarbą nepaklusniems lietuviams. Tokia politika. Kaip ir Sankt-Peterburge, kur kazokai viešai dantimis plėšo gaiviųjų gėrimų iš užsienio skardines. Griūk ne-gyvas iš juoko... jeigu nesinorėtų verkti. Juk nafta, Rusijos maitintoja, vis dar pinga, – krito jau pusė kainos (dar visai neseniai per 100 JAV dolerių kainavęs barelis naftos šiandien atseina vos apie 50 dolerių). Ką valgys Rusija ir ar išalkusi neis plėšti, kaip buvo visais laikais?

Kas laukia didžiojo kaimyno, baisu ir pagalvoti. Kai kurie užsienio ekspertai jau baiminasi per-versmo ir suirutės. Baisiausia yra tai, kad 59 proc. Rusijos piliečių vis dar mano, jog šalis eina teisinga linkme. Kremliaus cenzūruojama Rusijos žiniasklaida 52 proc. rusų yra įteigusi, kad Ukrainoje Rusijos karių nėra, o, anot Levados centro, 45 proc. įsitikinę, kad dėl karo Ukrainoje kalti Vakarai.

Taigi Lietuvoje, kaip ir tikriausiai pasaulyje, populiariausias žmogus vis dar yra Rusijos caras Vladimiras Putinas. Matyt, jam tai patinka, matyt, jis to siekia. Kriminaliniuose detektyvuose dažnas sce-

narijus – žudikas žudo siekdamas populi-
arumo, kad visi apie jį kalbėtų. Taigi kalbame ir rašome vis apie jį – mažą žmogelį su didelėmis ambicijomis, kurios šimtamilijoninę tautą veda į bankrotą. Kodėl jo žmonės to nemato? Rytų Europos studijų cen-
tro analitikas Linas Kojala mano, kad žmonės tyli dėl to, kad jų didieji sunkumai kol kas nepasiekia, mat Vakarai, uždėję sankcijas Rusijai dėl agresijos prieš Ukrainą, nesiekia

skriausti paprastų žmonių, jos skirtos Rusijos tur-
tuoliams, politinės sistemos elitui, kuris remia ag-resyvią valstybės politiką ir nuo kurio kapitalo (o ne nuo balsuotojų) priklauso – išliks dabartinis šalies Prezidentas ar ne (kaip skelbia „Bloomberg“), dvi de-
šimtys turtingiausių Rusijos piliečių vien per praėjusius metus dėl sankcijų prarado 61 milijardo JAV dolerių. Pavyzdžiui, Timčenko turtas sumažėjo nuo 11 iki 4 milijardų dolerių, Rotenbergo – nuo 5,3 mlrd. iki 2,1 mlrd.). Juk Rusijoje valdžia iki šiol dar ne ren-
kama, o pasidalijama.

L. Kojala sako, kad „Sankcijų poveikis apima ke-
lias sritis. Pirmiausiai – Rusijos finansų sistemą, mat šios šalies bankams užkirstas ke-
lias imti ilgalaikes paskolas Va-
karuose (prie to netiesiogiai pri-
sidėjo ir Kinija, kurios bankai, baimindamiesi JAV, nenoriai skolina rusams). To pasekmė – nesant galimybių refinansuoti veiklų, Rusijos užsienio valiutos rezervai per metus susitraukė kone trečdaliu, iki 360 milijardų dolerių. Be to, Vakarai nebe-
parduoda Rusijai ginkluotės ir neeksportuoja modernių tech-
nologijų, kurios stabdo Kremliai gyvybiškai svarbaus energetikos sektoriaus plėtrą. Greta suvar-
žymų iš Vakarų, Rusijos ekono-
miką smukdo dar dvi sisteminės aplinkybės: biudžeto pajamų pri-
klausomybė nuo energetikos ža-
liavų, pirmiausia naftos, eks-
porto bei struktūrinių ekono-
mikos reformų, kurios skatintų inovacijas, skaidrumą, atviru-
mą, neįgyvendinimas. Viso to re-
zultatas – Rusijos bendrasis vi-
daus produktas (BVP) 2015-aisiais, prognozuojama, susitrauks apie 3,4 proc., mažmeninės prekybos ap-
imtys krito dešimtadaliu, o realiosios gyventojų pajamos, kaip ir pastaruosius aštuonis mėnesius iš eilės, toliau mažės”.

Nors nuomonių apklausose 41 proc. rusų pri-
pažįsta jaučiantys nerimą dėl Vakarų sankcijų, pro-
testai yra minimalūs (rusišką „Laisvės radijas” ne-
drąsiai skelbia apie rugsėjo pradžioje Maskvoje rengiamą dar vieną mitingą), o Prezidento Putino po-
puliaryumas išlieka stubbinančiose aukštumose (2013 m. birželį Putiną teigiamai-neigiamai vertinančių jų santykis buvo 63 proc. ir 36 proc., šiuo metu – 87 proc. ir 13 proc.). Politologas sako: „Raskite nors vie-
ną demokratinę, nesuvaržytą pilietinės visuomenės ir žiniasklaidos valstybę, kur smarkiai smunkanti piliečių ekonominė gerovė sutampa su lygiagrečiai stubbinančiais augančiais valdžios reitingais”.

Tiesą sakė rusų mąstytojas Fiodoras Tiutčevas – protu Rusijos nesuprasti. Šią jo lakią frazę pasta-
ruoju metu prisimena daugelis. Bėda Rusijai, nes ag-
resyviais veiksmais ji negali laimėti nei prieš pasaulį, nei prieš Lietuvą, o Lietuvos ūkininkai rado kitas rin-
kas ir sėkmingai derlių plukdo į Vakarus per Klai-
pėdos uostą.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skel-
bimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors
skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant pra-
šome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Išgirdęs, jog politinio prieglobsčio Lietuvoje greičiausiai prašys Rusijos žurnalistas Andrejus Nekrasovas, išivaizdavau kitą žmogų. Maniau, jog Lietuvos pagalbos siekia būtent dokumentinius filmus apie Rusijos agresiją prieš Gruziją rengęs Andrejus Nekrasovas.

Su Rusijos nusikalstamą politiką Gruzijoje nušvietusiu režisieriumi iš Sankt Peterburgo prieš keletą metų Vilniuje teko šnekučiuotis, imti interviu. Būtent tas Andrejus Nekrasovas buvo palikęs patikimo žmogaus išpūdį. Būtent jo veikla nekėlė abejonių. Už dokumentiniuose filmuose išdėstytą Gruzijai palankią poziciją Kremlius išties galėjo persekioti autorių. Juolab kad dokumentinėse juostose buvo nedviprasmiškai įvardinta kaltoji pusė, be to, filmai buvo parodyti Vakarų Europoje...

Bet paaiškėjo, jog Lietuvos užtarimo prašo ne Rusijos nusikaltimus Gruzijoje fiksavęs teatrologas iš Sankt Peterburgo. Pasirodo, Lietuvos pagalbos siekia visai kitas žmogus. Politinio prieglobsčio prašytojas – žymiai jaunesnis Andrejus Nekrasovas iš Rusijos provincijos.

Atidžiau susipažinti su tikruoju užuovėjos mūsų šalyje prašančiu rusu pavyko tik rugpjūčio 17-ąją peržiūrėjus LRT žurnalistės Ritos Miliūtės laidą „Teisė žinoti“. Iškart norėčiau pabrėžti, jog šios diskusijų laidos parengtas pokalbis su politinio prieglobsčio siekiančiu rusu nesukėlė abejonių, įtarimų. Lietuva neturėtų atstumti jauno vaikiną. Lietuvai derėtų ištieti pagalbos ranką politiniais motyvais persekiojamiems Rusijos žmonėms. Taip elgtis privalome vadovaudamiesi ne tik humanistiniais, bet ir pragmatiniais sumetimais – mums reikia turėti kuo daugiau draugų, bičiulių. Taip pat – ir Rusijoje.

Ir vis dėlto budrumas – būtinas. Politinio prieglobsčio suteikimas – sudėtinga, paini, atsakinga pro-

Politinio prieglobsčio niuansai GINTARAS VISOCKAS

cedūra. Neteisingai pasielgus sulaukiama skaudžių politinių padarinių. Kaip ir pilietybė, taip ir politinis prieglobstis turėtų būti suteikiamas tikrai ne visiems prašytojams. Lietuva per maža, kad galėtų priglauti visus.

Be to, labai svarbūs saugumo aspektai. Būtina išmokyti atskirti tuos, kuriems tikrai reikia mūsų paramos, nuo tų, kurie geriausiu atveju tėra „nuotykių ieškotojai“. Kadaise, kai dar Gruzijai vadovavo prezidentas Michailas Saakašvilis, kalbinau Lietuvoje reziduojantį Gruzijos ambasadorių. Vienas iš mano pateiktų klausimų – kaip jis patartų Lietuvai pasielgti su nuolatinio leidimo gyventi prašančiais gruzinais. Ambasadorius kvietė būti atsargiems. Jo teigimu, į Lietuvą kartu su nelaimėliais bando patekti ir Rusijos slaptųjų tarnybų užverbuoti gruzai, kurių tikslai – priešiški tiek Gruzijai, tiek Lietuvai. Vaizdžiai tariant, tikrasis tokių nuo karo neva bėgančių gruzinių siekis – savo veikla kompromituoti ir Gruziją, ir Lietuvą.

Minėtoje „Teisėje žinoti“ būtent apie pavojinguosius politinio prieglobsčio suteikimo aspektus nekalbėta. Laidoje dalyvavę politikai europarlamentaras Petras Auštrevičius ir buvęs Lietuvos ambasadorius JAV Žygmantas Pavilionis blogųjų pavyzdžių neanalizavo. Užsiminta tik apie baltarusiškąjį atvejį, kai dėl Lietuvos klaidų į kalėjimą Baltarusijoje buvo pasodintas baltarusių opozicionierius Alešius Beliackis. Tiesa, optimistiškai minėta, jog Lietuva jau išmoko nedaryti tokio pobūdžio klaidų – kai

pagarbos verti opozicionieriai dėl mūsų patiklumo, žioplumo ar biurokратиškumo atsiduria už grotų.

Bet kaip išmokyti politinio prieglobsčio nesuteikti priešiškų interesų turintiems pasiuntiniams? Kaip išvengti dvigubų standartų? Juk būta dienų, kai Lietuva atstūmė nuo Rusijos persekiojimo bėgančius čekėnus – nepriklausomybininkus. Atstūmė daug čė-

čėnų, kuriems, deportuotiems atgal į Rusiją, grėsė mirtinas pavojus. Gal atstūmėme suprasdami, jog vis tiek negalėsime užtikrinti jų saugumo, mat patys dar nesame saugūs?

Nūnai irgi daroma klaidų. Daug kalbama apie galimybę jungtis prie Europos Sąjungos ne tik Moldovai, Gruzijai ir Ukrainai, bet ir kitoms, dar toliau į Rytus nutolusioms šalims. Pavyzdžiui, Armėnijai. Bet ar kartais nepamirštame savos atsakomybės? Jei kviečiame prisijungti prie europietiškos šeimos, tai turėtume imtis ir atsakomybės už tuos, kuriuos skatiname prisijungti. Padorus šeimininkas garantuoja į svečius ateinančiųjų saugumą.

Deja, Europa daug ir entuziastingai kviečia, bet nepasirūpina pakviestųjų saugumu. Pirma išgelbėjime į bėdą patekusias Moldovą, Gruziją ir Ukrainą, ir tik po to svajokime apie Rytų partnerystės programos taikymą naujoms kandidatėms. Ar neakivaizdu, jog oficialusis Briuselis spruko į krūmus, kai Kremlius pradėjo grasinti tampresnių ryšių su Europa siekiančioms šalims?

Ypač nustebino politiko Petro Auštrevičiaus pastangos į Europą tempti Rusijos karines bazes išleidusią, Kalnų Karabachą iš Azerbaidžano su rusų kariškių pagalba atplėšusią Armėniją. Tik pamanyk, sporto žaidynes rengiantis, rusų karinių bazių neturintis Azerbaidžanas – blogesnis už Rusijos politinę marionetę tapusią, kaimynines šalis puldinančią Armėniją?

LAIŠKAI

KUR DINGO KLD?

Nuo netikėtai – stebuklingai 1953 m. Kanados Hamiltono lietuviuose gimusios jau virtinė metų nieko iš niekur nesigirdi apie Kanados lietuvių dienas (KLD). Ir nesigirdės? Smalsieji klausiate: kas gi ta KLD?! Nabašnikė Anapilyje?.. Palaidota ir pamiršta?

Paskutiniausiai ji pasirodė su didžiulių vietinių organizuotų pajėgų „varpų ir varpelių“ apsiskam-

binimais, apsiskelbimu Kanados Lietuvių Bendruomenės (KLB) Toronto apylinkėje ir plačiau. Net ir internete atvėrimu savo žinių skyriaus! Į jį pažiūrėjus šiandien, po paskutiniausiai ten pasirodžiusios KLD 2009-aisiais, nerasiu nieko naujo, jokių besitęsiančių indėlių, – neliko nei kvapo... tik migloti malonūs vienkartiniai KLD prisiminimai...

Ir horizonte nesimato jos sugrįžtant...

Taigi KUR dingo, palaidota Kanados lietuvių diena? Paskutinioji – ta įmantrioji XXXVI (36-oji) – 2009

m. Toronte dailiai įsteigė ir... uždarė KLB Toronto apyl. 60-mečio progos užsidegimu atvertą tuolaikinių internetinį tinklą... Jame šiandien nerasi naujos informacijos, teliko nuo 2009 likęs „tinklelis“.

O po Hamiltono 1953-iaisiais pirmakarčio, drausaus pasikartojančios šventės įžiebimo Kanados lietuvių dienos tęsėsi kasmet, tiesiog nuostabiai pasikartodamos per didesnes ir net mažesnes, ne-skaitlingas KLB apylinkes. Windsoras, pavyzdžiui, labai dailiai – kad ir kartą. Kai kurios KLB apylinkės ją metiniuose suvažiavimuose pasisiūlydavo surengti. Sau ir vietiniams kanadiečiams parodyti, kad „lietuviai gyvuoja Kanadoje“, sielojasi savo gimtinės likimu!

Londonas, nors nedaug skaitlingesnis, bet turįs pajėgingą branduolį, net keturis kartus (1970-aisiais – 16-ąją Kanados lietuvių dieną, 1977-aisiais – 23-iają, 1963-aisiais – 28-ąją ir 1989 m. gegužės pabaigoje, vietoje įprastos rudenio, – 32-ąją). Kita, metais vėliau, 1990-aisiais, 33-oji, – vėl Hamiltone.

Tarp 1990 ir 2009 – dvidešimtmetis nutekėjo upėmis link Toronto... 36-osios – 2009-aisiais!

Tik trys KLD per du dešimtmečius! Pridėkime dar 6 metus iki jau besibaigiančių 2015-ųjų – tik trys KLD per... dvidešimtpenkmetį. Dievaži... Kas nutiko?..

Šešiasdešimtmetį labai pajėgūs, kupini lietuviškos savigarbos pokariniai „išvietinti pabėgėliai“ DP (dypukai) Kanadoje, 1953-iaisiais įžiebtos tradicijos kruopštūs tęsėjai, jau baigia išeiti į savo anapilį... Tai ypač buvo galima pastebėti džiaugsmingoje X Dainų šventėje Čikagoje. Paviljono erdvė buvo užpildyta tiek dainininkų, tiek žiūrovų, – ir jau-

nimo, ir vaikų. Tikėkim jais ir jų veikla, linkėdami jiems darbingų lietuviškų užsispyrimų ir jų ištesėjimų. Kam? Savo prigimties savigarbai.

Deja, kol kas dar neatsveriamos pokarinių DP labai išretėjusios buvusios „gvardijos“ pastangos, „gvardijos“, rengusios Kanadoje džiugias, dažnas, žymias, didingas sulig dabar... ne tik dingusias Kanados lietuvių dienas, taipgi dar besitęsiančias Šiaurės Amerikos lietuvių dainų ir tautinių šokių šventes. Ir... magaryčioms – šimtus vietinių savų visuomeninių-kultūrinių minėjimų-įvykių. Ateitis – rūpinanti, ūkanota. Gero nedalinanti ir nežadanti, deja.

Savo prigimtį peržiūrint, galime naujai savęs klausti – *Quo Vadis?*.. Kuo sekame, kur einame savo išeivijose?

Edmundas Petrauskas
London, Canada

KOKIA NAUDA?

Ačiū Vitalijai Dunčienei už pasidalinimą savo nuomone apie „Kortą“, kurią siūlo teisingumo ministras Juozas Bernatoniš. Gal jis galėtų atsakyti į iškeltus gerb. Vitalijos klausimus? Kokia nauda iš „Kortos“ užsienio lietuviams? Užmoka už mokslą, gydymą... Graži svajonė, svajoti niekas nedraudžia, bet atsakymo į jos iškeltus klausimus nėra.

Eugenija Barškėtienė
Downers Grove, IL

Laiškų ir nuomonių kalbos
stiliaus redakcija netaiso

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

SKAITYKITE „DRAUGĄ“ GREIČIAU!

TELKINIAI

„Lietuvių dienos“ Amerikos „Mažoje Lietuvoje“

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

2013 m. vasarą „Lietuvių dienų“ metu Frackville miestelyje, Pensylvanijoje buvo pristatyta paminklinė lenta, skelbianti, kad didžiausias procentas lietuvių kilmės gyventojų JAV yra Schuylkill apskrityje, o didžiausias procentas šioje apskrityje gyvena Shenandoah miestelyje. Vėliau ši paminklinė lenta buvo atidengta prie Main ir Center gatvių sankryžos Shenandoah. Tiems, kurie yra susipažinę su Vlodo Butėno ir Algimanto Kezio knyga „Pensylvanijos angliakasių Lietuva“ (1977) ir Audronės Škiudaitės knyga „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“ toks pažymėjimas nebuvo nuostabus. Dar anksčiau daug metų aš siūliau minti Aiteininkų federacijos kongresą šaukti ne didmiestyje, bet kokiame nors „Lithsville“, PA. „Susibūrimas kongresan mažame miestelyje suteiktų naują foną, suvestų sąlytin su lietuviybės pirmtakų atžalynu. Bent trumpam laikui kongresas taptų miestelio įdomybe ir ne vieno lietuvių kilmės gyventojų pasididžiavimu“ („Draugas“, 1968.01.13).

Pernai „Lietuvių dienos“ šventė savo šimtmečio sukaktį. Šimet man pasisekė ten dalyvauti. Iš anksto užsiregistravau trijų dienų stovyklavimui bei nakvynei Locust Lake valstijos parke apie dešimtį mylių nuo Frackville miestelio. Pirmos dienos ryte apsilvilkau marškinėlius su užrašu „Lietuva“ ant krūtinės. Dar parke, pakeliui į prausyklą, mane užkalbino jaunuolis, su pasididžiavimu prisistatęs esąs lietuvių kilmės. Tai iš karto pakėlė nuotaiką, kuri mane ir toliau lydėjo.

„Lietuvių dienos“ Lietuvių katalikų kunigų vienybės buvo pradėtos 1914 m. ir yra laikomos ilgiausiai tebesitęsiančiu etniniu metiniu renginiu Amerikoje. Jau kelinti metai tos dienos, organizuojamos Lietuvos vyčių 144 kuopos, vyksta Frackville miestelio apsipirkimo centre. Nors miestelis turi mažiau nei 5 000 gyventojų, bet tas centras yra tikrai didelis ir prašmatnus. Po jo aukštu stogu tas renginys ir vyko.

Jis vyko dvi dienas – rugpjūčio 15-ąją ir 16-ąją, nuo vėlyvo ryto iki ankstyvo vakaro. Buvo gana atidžiai prisilaikoma iš anksto paskelbtos darbotvarkės. Tik įėjus į centrą girdėjosi populiari muzika, atliekama „Sensations“ grupės. Šeštadienį po pietų buvo oficialus 101-ųjų „Lietuvių dienų“ atidarymas, kuriam vadovavo Paul Domalakes, žymus ir energingas Lietuvos vyčių vadovas. Įneštos vėliavos, sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, pasakyta invocacija. Trumpą pranešimą perskaitė Pensylvanijos „National Guard“ atstovas, kalbėjęs apie Pensylvanijos tautinės gvardijos („National Guard“) ir Lietuvos kariuomenės karinę partnerystę, pradėtą prieš 22 metus.

Vis didėjančią dalyvių grupę toliau linksmino dainininkas Augis Dicevičius iš Clevelando. Jis dainavo nuotaikingas lietuviškas dainas. Buvo paskelbti Lietuvos vyčių parinkti stipendijų laimėtojai. „Žilvino“ šokių grupė iš Philadelphia šoko ir kvietė visus prisidėti. Netrukus buvo proga pavėdinti plaučius ir kartu dainuoti lietuviškas dainas, sekant išdalintus dainų tekstus. Kiek pastebėjau, buvau gal vienintelis, kuriam nereikėjo dainų žodžių skaityti, nes dainavome „Ant kalno mūrai“, „Ar aš tau sese nesakiau“, „Noriu miego“, „Kas subatos vakarėlį“, „Daug, daug dainelių“ ir kitas populiarias dainas, kurias vedė Augis.

Programoje buvo inscenizuoti lietuviškų vestuvių papročiai, kuriuos pristatė Lynne Cox ir „Varpelis“ iš Philadelphia. Lynne – tai ta pati talentinga mergina, su kuria susipažinau 2002 m. Dainavoje vykusioje JAV LB Darbo konferencijoje. Toliau skambėjo Lietuvos partizanų dainos. Pavakaryje ten pat esančiame bare vyko gėrimo „Boilo“ ragavimo konkursas ir atsigaivinimas lietuvišku alumi, bet ten neteko dalyvauti.

Sekmadienį lietuvių katalikų bažnytelėje buvo atnašaujamos šv. Mišios. Bažnyčios vitražuose matėsi šv. Kazimieras, Šiluvos Marija, šv. Jurgis. Prie

101-ąsias „Lietuvių dienas“ atidarė Paul Domalakes (d.).

Vicky Domalakes Bray nuotraukos

altoriaus – nublukusi Lietuvos trispalvė. Mažoje bažnyčioje buvo daug tuščių vietų. Mišias atnašavo filipinietis kunigas. Choras šv. Mišių metu sugiedojo „Marija, Marija“. Tai buvo tarsi praeities sugražinimas. Šv. Mišios baigtos Lietuvos himnu – gaila, kad jo pabaigos nesulaukė išėjo dauguma tikinčiųjų. Šios bažnytelės ateitis neaiški. Ji yra viena iš trijų bažnyčių, priklausančių tai pačiai parapijai. Dėl jos ateities tebevyksta pasitarimai.

Antroji „Lietuvių dienų“ diena buvo panaši į pirmąją. Ją pajavairino programa apie Lietuvos partizanų. Mokyklinio amžiaus šokėjų grupė „Gintaras“ iš Mahanoy miestelio atliko keletą šokių. Vėliau savo talentus parodė „Malūno“ šokėjai. Prie mikrofono vėl grįžo energingasis Augis Dicevičius. Su humoru pranešus, kad vakar dienos vedybės pasibaigė skrybomis, vėl buvo pakartotos vestuvių apeigos. Philadelphia „Žilvinas“ ir Baltimorės „Malūnas“ toliau linksmino žiūrovus, kurių skaičius siekė apie porą šimtų. Lynne Cox ir Augis Dicevičius vėl vedė grupinį dainavimą. Antrąjį šimtmetį pradėjusios „Lietuvių dienos“ buvo baigtos su „God Bless America“ ir „Lietuva brangi“.

Programoje neįrašytas, bet žodį tarti buvo pakviestas George F. Halcavage, Jr. Tai lietuvių kilmės Schuylkill apskrities tarybos narys, „Knights of Columbus“ organizacijos vyriausias ryšininkas su naujai įsikūrusiu branduoliu Lietuvoje. Savo žodyje jis labai palankiai atsiliepė apie kadenciją baigusį LR ambasadorių JAV Žygimantą Pavilionį, teigdamas, kad jis yra puikus galimas Lietuvos prezidentas. Su tuo teigimu norėčiau sutikti. Pagarbiam minėję ir arkivyskupą Gintarą Grušą, susirinkusiems primindamas, kad jis gimęs Amerikoje.

Retas lietuviškas renginys vyksta be lietuviško maisto. Jo buvo ir šiose dienose, bet jis tikrai nebuvo šių dienų dėmesio centre, nors skelbimuose lietuviškas maistas buvo

minimas pirmoje vietoje. Taip pat buvo visa eilė stalų su lietuviškomis prekėmis, meno dirbiniais, „Bridges“ ir „JAV LB Naujienų“ informacija, artėjančios Šokių šventės Baltimorėje reklama ir kt.

„Lietuvių dienos“ buvo dviejų dienų atgaiva lietuviškoje dvasioje. Tai nebuvo tik kokių senųjų tradicinių suejimas. Jautei dalyvių pasididžiavimą savo lietuviška kilme, norą palaikyti tradicijas ir ryšius su Lietuva. Pati programa buvo kruopščiai parengta, sumaniai vedama. Išskyrus minėtą šaunuolę Lynne Cox, dvi dienas praleidau su nepažįstamais, bet tarp savųjų. Visa tai patyrusi mano žmona jau galvoja organizuoti šeimynos išvyką į kitų metų „Lietuvių dienas“.

„Gintaro“ šokėjėlės Sydney (k., 5 m.) ir Riley (d., 6 m.) Bray su broliuku Michael (2 m.).

Kodėl visi mane nervina?

VILMA KAVA

Prieš aštuonerius metus įkurta Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugija (PDPD) veikia trimis pagrindinėmis kryptimis: pagalbos telefonas, savitarpio pagalbos grupės ir paskaitos.

Anoniminė parama nemokamu telefonu 866-438-7400 teikiama pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 val. v. iki 10 val. v. visus metus. Prie telefono budi apmokyti savanoriai – profesionalūs psichologai, draugijos nariai, suteikiantys reikiamą pagalbą.

Nuo PDPD įkūrimo vadovaujantis draugijos pirmininkas kun. dr. Valdas Aušra sako, kad savitarpio grupių susitikimai rengiami rudenį ir pavasarį, jie vyksta Ziono liuteronų bažnyčioje Oak Lawne bei Pasaulio lietuvių centre Lemonte, užsiėmimus veda dvasininkai bei psichologai.

Kodėl grupė yra gerai?

Galime apie save taip manyti, tačiau ne visi esame idealūs. Grupėje dalyvaujantys žmonės papildo vienas kitą savo patirtimi, išmintimi ir sprendimais, kas vienam atrodo problema, kitas gali ją išspręsti keliais sakiniais.

Grupėje tu pats gali būti ir gaunantis pagalbą, ir suteikiantis. Juk iš šalies matosi geriau, tiesa? Tai duoda stiprybės tau pačiam kaip asmenybei.

Keitimosi darbas grupėse vyksta intensyviau, tad pokyčiai gali įvykti per trumpesnį laiką.

Bendraujant grupėje, sprendžiant problemas, tu gali būti ir tik stebėtojas, besimokantis iš svetimų klaidų, ir dalyvis, klausiantis patarimo, diskutuojantis, patariantis kitam, tu klausai ir kalbi. Psichologė Aušra Tauginaitė sako, žmonės grupėje supranta: aš nesu vienas, ir kiti eina per tai.

Stiprioji tokio darbo dalis – grupės darbui vadovauja profesionalai. Jie nėra jūsų asmeniniai draugai, besąlygiškai esantys jūsų pusėje, o nešališki mokytojai, vedantys jus asmeninių pokyčių keliu.

Apie ką kalbama?

Jau dvylika kartų pavasarį ir rudenį savitarpio paramos grupės rinkosi Ziono liuteronų bažnyčioje Oak Lawne. Aštuonias savaites, vieną kartą per savaitę, susirenka nuo trijų iki dvylikos žmonių, vidutiniškai 4–5 dalyviai, moterys ir vyrai.

Paprastai grupėms vadovauja du PDPD nariai, susitikimus veda kunigas dr. Valdas Aušra, psichologės Rasa Cicėnienė, Inga Wilke ir Pranutė Domanskienė.

Kunigas dr. Valdas Aušra sako, yra sugrįžtančių dalyvių, nes bendravimo problemos, kurias sprendžiame, yra ilgalaikės, chroniškos. Kartais lengviau pagydyti plaučių uždegimą, negu pakeisti savo mąstymą ar elgesį. Žmonės ateina dar kartą dėl vidinio poirio, jie jaučia, kad reikia pagalbos.

Kiekvienam susitikimui skirta atskira tema, tačiau kalbama ir apie tai, kas nutiko šią dieną, šią savaitę ir kas neramina.

Mūsų gyvenimo kokybę galima nustatyti pagal tai, kaip bendraujame su kitais: santykiai su sutuoktiniu, draugais, kodėl jaučiu liūdesį, kodėl negaliu tvarkyti savo svorio, kodėl kan-

kina nemiga, kas darosi mano gyvenime, ko nesuprantu, bet noriu suprasti, kodėl blogi santykiai su tėvais, nors jie gyvena toli, Lietuvoje, bet vis tiek nesurandu bendros kalbos, kodėl vaikai manęs neklauso?

Kunigas dr. Valdas Aušra sako, mes padedame peržiūrėti bendravimo įgūdžius, nes jeigu šimtą kartų darai tą patį, ir rezultatas gaunasi toks pats.

Po darbo grupėse pažįsti save geriau ir labiau pasitiki savimi, aiškiau suprantai, ko nori, pakeiti požiūrį ir aplinkos matymą, kokybiškiau bendrauji su kitais, gyvenimas tampa prasmingesnis.

Kiek galios turi moterys?

Didelio moterų susidomėjimo sulaukė paramos grupės užsiėmimai, pavasarį vykę Pasaulio lietuvių centre Lemonte, ir skirti moterims, norinčioms daugiau pažinti ir atrasti save, augti ir tobulėti. Šiuos užsiėmimus vedė psichologės Inga Wilke ir Aušra Tauginaitė.

Susirinkusias moteris jungė panašūs amžius ir išgyvenimai, ypač dėl imigracijos, taip pat drąsa eiti savęs pažinimo keliu. Ši grupė parodė, kokią didelę galią turi pasitikėjimas viena kita ir palaikymas.

Grupės susirinkimuose buvo keliami klausimai, ar gerai padarėm, išvažiavę iš Lietuvos, praradę šalį, aplinką, draugus, kaip mus šis žingsnis paveikė ir prisidėjo prie charakterio formavimosi. Moterys taip pat pažvelgė ir į iš vaikystės atėjusias problemas, kurias sukėlė nuolatinė kritika ar nepalankus vertinimas, menkinantis lyginimas su kitais.

O jeigu noriu, bet neateinu?

Yra žmonių, kurie nėra patenkinami savo dabartiniu gyvenimu, santykiais su aplinkiniais, bet nedrįsta žengti žingsnio ir į grupes neateina.

„Pirmiausia reikia prisipažinti, kad tau pagalbos reikia. Ji yra visada čia pat, šalia, tik jeigu nežengsi žingsnio, durys visada ir liks tau uždarytos“, – sako Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugijos pirmininkas kunigas dr. Valdas Aušra.

Kartais galvojama, kad jeigu nematysim žmonių, su kuriais bendraudami turime problemas, tai dings ir problemos, bet jeigu nepakeiti savo požiūrio, tie patys sunkumai iškils bendraujant su kitais žmonėmis.

Kaip sako psichologė Aušra Tauginaitė, žmonės dažnai svarsto, ką apie mane pagalvos kiti, jeigu ateisiu į psichologinės paramos grupes, ir ši baime būti sukritikuotam dažnai sustabdo žmogų nuo sprendimo prisijungti.

Bėda ta, kad dažnai neskiriama psichologų ir psichiatrų darbo, ir klaidingai manoma, kad turi nutikti kažkas labai rimto, liga, kad kreiptųsi į psichologus.

Grupėse laikomasi konfidencialumo ir tolerancijos principų. Užsiėmimai yra nemokami.

Paramos grupės kvies dalyvauti ir šį rudenį, apie susitikimus bus paskelbta.

Jūs nesate vieniši su savo problemomis. Ko negalite pakeisti, išmokite vertinti kitaip. Visada yra galimybė būti laimingam.

Vilma Kava – Psichologinės ir dvasinės paramos draugijos atstovė

LR ambasadorius R. Kriščiūnas aptarė bendradarbiavimą puoselėjant lietuviybę

Iš k.: Ambasados darbuotoja Lyra Puišytė-Bostroem, atsakinga už santykius su JAV lietuviais; JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė Danelė Vidutienė; ambasadorius Rolandas Kriščiūnas; Pietryčių apygardos pirmininkė Nerija Orentienė ir JAV LB Washingtono apygardos pirmininkė Skaistė Rojutė Leclair.

Rugpjūčio 19 d. įvyko Lietuvos Respublikos ambasadoriaus Jungtinėse Amerikos Valstijose Rolando Kriščiūno susitikimas su JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų tarybos pirmininke Danele Vidutiene, Washingtono apygardos pirmininke Skaiste Rojute-Leclair ir Pietryčių apygardos pirmininke Nerija Orentiene.

Ambasadorius pabrėžė, kad labai vertina aktyvią JAV lietuvių bendruomenės veiklą, kvietė keistis idėjomis kaip toliau stiprinti JAV Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos ryšius puoselėjant lietuviybę, ugdat patriotizmą, Lietuvos ir JAV ryšius kultūros, švietimo ir verslo srityse.

Susitikimo metu buvo aptarti pasirengimo XV Lietuvių tautinių šokių šventei, vyksiančiai 2016 m. Baltimorėje, darbai. Ambasadorius patikino, kad ambasada pasirengusi aktyviai bendradarbiauti su JAV lietuvių bendruomene, organizuojant šventę.

Susitikime su Washingtono K. Donelaičio lituanistinės mokyklos direktore Jūrate Bujanauskiene buvo aptarti naujųjų mokslo metų prioritetai, darbai ir siejami rezultatai. Ambasadorius pasidžiaugė, kad mokykla atvers duris jau 56-ąjį kartą. Mokslo metų pradžios šventė vyks ambasadoje 2015 m. rugsėjo 12 d.

LR ambasados Washingtono info ir nuotr.

Iš Cicero lietuvių padangės

EVARDAS ŠULAITIS

N et ir dideli karščiai neatbaido tikinčiųjų nuo bažnyčios lankymo bei sekmadieninių susirinkimų. Kaip ir kiekvieną sekmadienį, taip ir per Žolinių šventę, būrys tautiečių apsilankė į lietuvių pastatytą, bet meksikiečiams atitekusią bažnyčią lietuviškoms pamaldoms. Po kun. Gedimino Keršio atnašautų šv. Mišių, kaip jau įprasta sekmadieniais, buvo susirinkta į buvusios mokyklos kambarį-kavinę pobūviui.

Šį kartą jis buvo skirtas ilgametės Cicero lietuvių telkinio gyventojos Izabelės Naujalienės mirties metinių paminėjimui. Čia matėsi gal dešimt Naujalių šeimos atstovų, kurie čia ne tik dalyvavo, bet svečius vaišino karštais patiekalais. Už amžinybės iškeliavusią Izabelę, kuri sulaukusi garbaus amžiaus, išėjo amžino poilsio, buvo sukalbėta „Amžiną atilsį“, pasimelsta. Jos dukra Vida parašė laišką apie savo mamą ir jį perskaitė kavinės vadovė Audronė Bernatavičienė. Ji kartu su kitomis padėjęjomis vaišino susirinkusiuosius, pilstė kavą ir vedė programą.

Čia daugiausia dėmesio buvo skiriama Izabelei, kuri buvo pamaldi,

nuoširdi lietuvis, daug dėmesio skyrusi lietuviybės reikalams. Gaila, kad jos vyras Juozas buvo apkaltintas tarnavimu naciams ir buvo deportuotas į Lietuvą, kur po kurio laiko iškeliavo amžinybėn. Tačiau tą nelemtą įvykį Izabelė pergyveno „vyriškai“ ir toliau viena gyveno šalia Šv. Antano parapijos bažnyčios esančiame name.

Programos metu buvo ir kitų dalykų: čia pasveikintos gimtadienius minėčios moterys, ilgaamžė Marija Kuprienė ir jos sūnaus adv. Sauliaus Kuprio žmona dr. Roma Kuprienė. Joms buvo sudainuota „Ilgiausių metų“, palinkėta daug gerų ir sveikų dienų.

Pranešta, kad kas trečią mėnesio ketvirtadienį Šv. Antano bažnyčioje iš Brighton Parko apylinkės atvykęs kun. G. Keršys klausys išpažinčių, o 5:30 val. p. p. bus ir šv. Mišios. Taip palaikoma mūsų sena nusistovėjusi tradicija.

Tikimasi, kad ketvirtadienį renginiai bei sekmadieninės pamaldos atėityje sulauks daugiau tikinčiųjų negu jų iki šiol atėidavo. Ypač dabar, kai dauguma tautiečių jau yra grįžę iš atos tojų.

Reikia stengtis, jog kitados gausi Cicero lietuvių bendruomenė dar gyvuotų ilgus metus!

Rusija užvaldo Baltijos jūrą

Karo ekspertams nerimą keliantis Baltijsko miestas.

public.fotki.com nuotr.

JAV karinių pajėgų Europoje vadas, generolas leitenantas Ben Hodges pripažįsta, kad Rusija tiek investavo į Kaliningrado ir Krymo militarizavimą, kad šiuo metu gali pasiekti apie 90 proc. taikinių Baltijos ir Juodojoje jūrose.

Rusai daug investuoja į Kaliningradą ir Krymą. Jie turi potencialo visiškai blokuoti prieigą prie Baltijos ir Juodosios jūrų, nes turi galimybę pasinaudoję priešlaivinėmis raketomis pasiekti apie 90 proc. Juodosios ir Baltijos jūrų ploto. Kaliningrade ir Kryme rusų dislokuojami kariniai pajėgumai išpūdingi: artilerija, priešlaivinės sistemos, kariuomenė, oro erdvės gynimo sistemos”, – sakė B. Hodges.

Ben Hodges.

News.err.ee nuotr.

Pasak generolo leitenanto, rusai didina konvencinio, aukštos klasės, elektroninio karo pajėgumus. „Nors ir mes buvome linke taip elgtis, bet pastarąjį dešimtmetį dėmesį sutelkėme į terorizmą, kovą su maištininkais ir radioelektroninę žvalgybą, o rusai tuo metu ir toliau ėjo ryšio trikdymų keliu. Jie gali numušti bepiločius orlaivius, gali apsunkinti komunikaciją – šių dalykų galėtume iš jų pasimokyti. Dabar bepiločių lėktuvų visur labai daug, tai gi tenka siek tiek keisti taktiką, kaip išvengti prieš didelio nuotolio raketų ir artilerijos sviedinių”, – aiškino JAV karinių pajėgų atstovas.

Rusija gali pasiekti net Švediją

Gynybos politikos ekspertas Aleksandras Matonis teigia, kad JAV generolo leitenanto nuogąstavimai pagrįsti.

„...Jeigu kalbėsime apie tokią raketą kaip ‘Iskander-M’, ji yra žemė-žemė tipo, bet iš principo ji gali būti nutaikyta ir į objektą jūroje. Laivas yra pakankamai didelis objektas, kad turint tinkamą nutaikymo sistemą ir radarus ši raketa galėtų būti panaudota. Tai skamba labai įtikinamai”, – sakė A. Matoniss.

Jo teigimu, vien „Iskander-M” dislokavimas iš-

plėtė Kaliningrade esančių Rusijos pajėgų atakos galimybę į didžiąją Baltijos jūros ekvatorijos dalį. „Jei jos būtų dislokuotos labiausiai į Vakarų nutolusiose Kaliningrado srities taškuose, gali pasiekti net ir tam tikras Švedijos teritorijas, nes ‘Iskander-M’ veiklos spindulys yra apie 400 km priklausomai nuo modifikacijos”, – teigė A. Matonis.

Peršasi išvada, kad Kaliningrado srities militarizavimas ir pažangių ginkluotės technologijų bei sistemų diegimas kelia susirūpinimą ne tik Baltijos šalims, bet ir JAV kariniams vadovams.

A. Matonis siūlo atkreipti dėmesį į JAV karinių laivų apsilankymą Juodojoje ir Baltijos jūroje. Tarkime, šiemet Klaipėdoje lankėsi raketinis eskadris minininkas „USS Jason Dunham” su 100 sparnuotųjų raketų, kurių kiekvienos veikimo spindulys 1000–2500 km.

„Išvaizduokite, kokią galią turi šis laivas. Ką nori tuo pasakyti amerikiečiai? Kad būdamas Baltijos jūroje šis laivas gali pasiekti ir tas ‘Iskander-M’ paleidimo aikšteles Kaliningrade ir bet kur kitur europinėje Rusijos dalyje. Praktiškai jos gali leisti už Mariupolio. Tai rodo, kad kariniai planuotojai jau imasi veiksmų”, – sako A. Matonis.

Jei neinvestuosime – Rusija puls

Gynybos ekspertas Darius Antanaitis JAV karinių pajėgų Europoje vado žodžius teigia traktuojantis kaip dar vieną paraginimą investuoti Lietuvai į savo gynybą, nes Rusija konflikto atveju siektų nutraukti galimą NATO paramą iš oro, jūros ir sausumos.

„Tai reiškia, kad jeigu mes neinvestuosime į savo gynybą – Rusija puls. Jos balistinių raketų išdėstymas rodo, kad Rusija nori visiškai nutraukti galimą NATO paramą iš oro. Raketos ir laivynas taip pat blokuotų galimą pagalbą iš jūros, o galima parama sausuma būtų blokuota uždengus siaurą Lietuvos-Lenkijos ruožą. Rusija visiškai pasiruošusi tai atlikti”, – sako D. Antanaitis.

Gynybos ekspertas Darius Antanaitis.

Delfi nuotr.

Pasak jo, Rusija galės atlikti anksčiau paminėtus veiksmus, jei Lietuvoje nebus iš anksto dislokuotų sąjungininkų ir jei Lietuvos kariuomenė nebus tinkamai apginkluota priemonėmis, kurios galėtų neutralizuoti Rusijos, visų pirma, priešlėktuvinės raketos.

Ginklų sandėlis prie Lietuvos

Prie Lietuvos ir Lenkijos įsiterpęs bei susisiekimo sausuma su Rusija neturintis Kaliningradas šaltojo karo metu tai buvo labiausiai militarizuota zona Europoje, žlugus geležinei uždangai sritis kuri laiką patyrė dezintegraciją, bet šiuo metu Kaliningradas ir vėl tapo tikru ginklų sandėliu.

Baltijsko uoste įsikūręs Baltijos jūros laivynas su nedideliu kiekiu povandeninių laivų, taip pat esama desantinių laivų, skirtų išlaipinimui pakrantėje. Kaliningrade yra ir gausybė laivyną aptarnaujančių dalinių: jūrinė aviacija, naikintuvai, bombonešiai, jūrų pėstininkai, sausumos pajėgos.

Ginkluotė Kaliningrade yra nuosekliai atnaujinama. Pavyzdžiui, nuo 2012 m. Kaliningrade prie Pionierskij gyvenvietės veikia ankstyvojo perspėjimo oro erdvės stebėjimo radaras „Voronež-DM”, kuris gali stebėti visą oro erdvę ne tik virš Baltijos jūros ir Šiaurės Europos, bet praktiškai tarp Azorų salų iki Grenlandijos.

Buvo skelbta apie oro gynybos pajėgų perginklavimą iš zenitinių raketinių kompleksų S300 į S400, planuota žemė-žemė raketos „Točka-U” pakeisti tos pačios klasės pažangesnėmis taktinėmis raketomis „Iskander-M”, kurių veikimo spindulys siekia 400–500 km.

Parengta pagal Eglės Samoškaitės straipsnį Delfi.lt.

Baltijos kelio ir Molotovo-Ribbentropo pakto metines

Atkelta iš 1 psl.

Baltijos kelias. 1988 m. rugpjūčio 23 d.

V. Gulevičiaus nuotr.

Lietuviai Londone rinkosi Marble Arch aikštėje, kur buvo iškeltos trijų Baltijos valstybių vėliavos, visi susirinkusieji buvo pakviesti bendrai fotografijai.

Lietuvos ambasadoje Paryžiuje surengta folklorinė vakaronė, į kurią pakviesti lietuvių bendruomenės nariai. Lietuviškas dainas ir šokių atliko Kauno folkloro ansamblis „Žaisa”, atvykęs dalyvauti Paryžiaus folkloro festivalyje „Les Lumières De Paris”.

Lietuvos generalinis konsulas San Paule kartu su Brazilijos Lietuvių Bendruomene prisimindami Baltijos kelią gyva grandine apjuosė Nepriklausomybės paminklą lietuvių rajone San Paule.

Baltijos kelias – apie 600 km ilgio susikibusių žmonių grandinė, 1989 m. rugpjūčio 23 d. sujungusi trijų Baltijos šalių sostines – Vilnių, Rygą ir Taliną. Unikali akcija surengta minint 50-ąsias Molotovo-Ribbentropo pakto metines. Skaičiuojama, kad šioje taikioje politinėje demonstracijoje dalyvavo apie 2 milijonai žmonių.

Molotovo-Ribbentropo pakto slaptaisiais protokolais stalininė Sovietų Sąjunga ir nacistinė Vokietija neteisėtai pasidalijo Europą ir panaikino Baltijos šalių nepriklausomybę.

URM info

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Lietuvoje laukiama NATO vadovo

Vilnius (Prezidentūros info) – Prezidentės Dalios Grybauskaitės teigimu, į NATO integracinio štabo Lietuvoje atidarymą rugsėjo 3 dieną atvyks Aljanso generalinis sekretorius Jens Stoltenberg.

NATO pajėgų integravimo vienetai (štabai) rudenį pradės veikti šešiose šalyse – Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir Bulgarijoje. Šie štabai koordinuos itin NATO itin aukštos parengties junginių ir greitojo reagavimo

elementų dislokavimą konkrečioje šalyje, taip pat užtikrins didesnę sąveiką tarp Aljanso ir nacionalinių pajėgų. Štabą Lietuvoje sudarys apie 40 karininkų, pusė iš jų bus lietuviai, integraciniam vienetui pirmus trejus metus vadovaus Danijos pulkininkas Jacob Larsen.

Pirmosios štabo vertinamosios praktikos vyks 2016 metais, tikimasi, kad jose dalyvaus ir šiuo metu formuojamos NATO ypač greitojo reagavimo pajėgos.

Vilniaus meras nenori Maskvos namų

Vilnius (Vilnius.lt) – Vilniaus meras Remigijus Šimašius žada imtis priemonių, kad Vilniuje neatsidarytų Maskvos namai, kol Rusijos sostinėje bus įstrigęs analogiškas Vilniaus namų projektas.

Anot R. Šimašiaus, vertinant geopolitinę situaciją regione, šiuo metu „tikrai ne laikas“ Lietuvos sostinėje atsidaryti Maskvos namams, kurių oficialiai skelbiamas tikslas – plėtoti kultūros ir verslo ryšius bei gerus kaimyninius santykius.

Maskvos namų statybos vyksta nuo 2010-ųjų, jas finansuoja Maskvos savivaldybė. Liepos pradžioje Maskvos namų Vilniuje direktorius Aleksandras Makarovas sakė, kad Maskvos namus

Maskvos kultūros ir verslo centras – „Maskvos namai“ Vilniuje.

tikimasi užbaigti iki šių metų pabaigos arba kitų metų pradžios.

Vilniaus namų projektas Maskvoje yra įstrigęs. „Ketinimai išlieka, bet realūs darbai nevyksta dėl Maskvos vyriausybės struktūrų neapibrėžtumo dėl dokumentais reglamentuoto projekto apimties“, – teigė UAB Vilniaus namų Maskvoje generalinis direktorius Gintaras Pociūnas.

Prašo tirti M. Gorbačiovo atsakomybę

Vilnius (LRT TV naujienų tarnyba) – 1991-ųjų sausio 13-tąją per sovietų agresiją tėvo netekęs žinomas psichologas Robertas Povilaitis kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, ragindamas tirti tuometinio Sovietų Sąjungos vadovo Michailo Gorbačiovo atsakomybę.

Prokurorai rengiasi artimiausiu metu teismui perduoti bylą su 69 įtariamaisiais.

R. Povilaitis prašo peržiūrėti turimus įrodymus ir svarstyti galimybę M. Gorbačioviui suteikti specialaus liudytojo statusą.

Toks statusas suteikiamas, jei yra duomenų apie asmens galimą nusi kaltimą, bet jų nepakanka pripažinti įtariamuoju.

Sausio 13-osios byloje Lietuvos prokurorai jau prašė Rusijos apklausti M. Gorbačiovą, bet prieš trejus metus Maskva atsisakė tai padaryti.

R. Povilaičio teigimu prokurorai nebandė apklausti tuomečių Komunistų partijos Centro komiteto Politinio biuro narių Vadimo Medvedevo, Anatolijaus Černiajevo, kurie galėtų duoti parodymus dėl Gorbačiovo vaidmens.

Pabėgėliai laikysis lietuviškų taisyklių

Vilnius (alkas.lt) – Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) pirmininkas Artūras Paulauskas sako, kad prieš priimdama pabėgėlius Lietuva turi paruošti saugiklius ir papildyti teisinę bazę naujomis normomis, kurios reglamentuotų pabėgėlių buvimą viešose vietose.

„Niekam ne paslaptis, kad pabėgėliai, kuriuos Lietuva žada priimti, gali būti įvairaus tikėjimo ir šitikinimų. Čia mes turime perimti Prancūzijos, Estijos ir kitų Europos valstybių praktiką ir užbėgti galimiems nesusipratimams už akių – reglamentuoti bent tautinių drabužių – burkų – dė

vėjimą viešose vietose“, – sakė A. Paulauskas.

NSGK pirmininkas teigia, kad Europai besidalinant pabėgėliais, kiekviena šalis nusistato savas taisykles, kurių atvykėliai turės laikytis. Reikia rūpintis ne tik pabėgėlių gerove, tačiau ir šalies saugumu, tad draudimas nešioti veidą dengiančius apdarus būtų viena iš prevencinių priemonių saugumui užtikrinti priėmus atvykėlius iš musulmoniškų šalių.

Apie draudimus nešioti veidą dengiančius apdarus jau diskutuoja ir Estija, ir kaimyninė Latvija.

Lietuva per dvejus metus žada priimti 325 migrantus iš įvairių šalių.

Ukraina nusileidžia sukilėliams?

Kijevas (ELTA) – Ukrainos prezidentas Petro Porošenka paragino parlamentarus pritarti konstitucijos reformai, kuri sukilėliams šalies Rytuose suteiktų daugiau autonomijos.

Visos politinės jėgos Ukrainoje turi paremti šią iniciatyvą, sakė jis. Konstitucijos reforma parlamente vertinama prieštaringai. Jos tikslas yra padaryti nuolaidų prorusiškiems sukilėliams ir sušvelninti daugiau kaip metus trūkančią konfliktą.

Parlamentas rugpjūčio 31-ąją po pirmojo svarstymo balsuos dėl konstitucijos reformos. Tačiau ar ji sulauks reikalingos balsų daugumos, neaišku. Specialaus statuso suteikimas sukilėlių kontroliuojamoms teritorijoms yra dalis Minsko taikos susitarimo.

Konfliktas Rytų Ukrainoje per daugiau nei metus nusinešė per 6 500 žmonių gyvybių. Rusija neigia kaltinimus, kad remia sukilėlius ginklais ir kareiviais.

Italijoje išgelbėta 4 400 migrantų

Roma (BNS) – Italijos pakrančių apsaugos pareigūnai vien rugpjūčio 22 d. koordinavo 4 400 migrantų išgelbėjimą iš laivų Viduržemio jūroje.

Tą dieną išgelbėtų migrantų skaičius, kaip manoma, yra didžiausias vienai dienai pastaraisiais metais. Jį nulėmė ir ramūs orai, paskatinę žmonių kontrabandininkus išplaukti iš Libijos laivais su kaip įmanoma daugiau jiems susimokėjusių keleivių.

Pakrančių apsaugos tarnyba pra-

nešė gavusi nelaimės signalus iš 22 pripučiamų valčių ar buvusių žvejybinių medinių laivų, kurie visi buvo pavojingai perpildyti ir kurių daugelyje trūko būtiniausios saugumo įrangos.

Gelbėjimo operacijoje dalyvavo Italijos pakrančių apsaugos, karinio jūrų laivyno ir muitinės policijos laivai. Taip pat dalyvavo Norvegijos „Siem Pilot“ ir Airijos „Niamh“ – laivai, dalyvaujantys Europos Sąjungos (ES) paieškos ir gelbėjimo misijoje „Triton“.

Laisvam judėjimui ES grėsia pavojus

Berlynas (Bernardinai.lt) – Vokietijos vidaus reikalų ministras Thomas de Maiziere pareiškė neatmetantis galimybės, kad jo šalis gali sustabdyti dalyvavimą Šengeno erdvėje, kuri leidžia be paso laisvai keliauti tarp Europos valstybių.

Jis teigė remiantis Šengeno erdve, tačiau manantis, kad jai šiuo metu kyla pavojus. Ministras ragino Didžiąją Britaniją priimti daugiau migrantų. Vokietija vien šiais metais tikisi sulaukti 800 tūkst. parasiškų dėl prieglobsčio suteikimo.

„Savaime suprantama, kad Didžiosios Britanijos vaidmuo yra išskirtinis, ji nėra Šengeno erdvės dalis. Tačiau visos ES valstybės privalo būti

sąmoningos dėl savo atsakomybės“, – kalbėjo T. de Maiziere.

Anot jo, pavojus Šengeno erdvei kyla dėl to, kad kai kurios valstybės nesugeba įgyvendinti savo išipareigojimų. Pagal susitarimą prašymus dėl prieglobsčio privalo svarstyti ta valstybė, kuri labiausiai prisidėjo prie to, kad migrantas patektų į ES teritoriją.

Šis principas yra įrašytas Dublino sutartyje. Dauguma migrantų, kitančių Viduržemio jūrą, atvyksta į Graikiją ir Italiją. Šių šalių valdžios atstovai teigia nepajėgiantys susitvarkyti su visais migrantais, todėl pasinaudodami Šengeno erdve migrantai vyksta į kitas ES valstybes.

Sunku atsverti Rusijos propagandą

New Yorkas (BNS) – Rusija patiria didžiausią demokratijos nuosmukį, tačiau ir jos kaimynėms sunkiai sekasi rasti tinkamą atsaką Kremliaus skleidžiamai propagandai, todėl kai kurios iš jų linksta į cenzūrą, perspėja JAV įsikūrusi nevyriausybinių organizacija „Freedom House“.

„Stengdamasis destabilizuoti naują demokratinę Ukrainos Vyriausybę, Kremlius tuo pačiu ėmėsi griežčiau slopinti nepasitenkinimą namuose, taikydamasis į internetinę žiniasklaidą, opozicijos veikėjus ir pilietinės visuomenės grupes, naudodamas teisinius ‘ekstremizmo’ draudimus, išgalvotus baudžiamuosius kaltinimus ir kitus suvaržymus“, – rašoma ataskaitoje.

Ataskaitoje pažymima, kad „Ukrainos valdžia, susidurianti tiek su karine invazija, tiek su dezinformacijos potvyniu, sklindančiu iš Maskvos, 2014 metais sustabdė bent 15 Rusijos televizijos kanalų retransliavimą“, o Moldova, kurios separatistinė Padniestrės teritorija yra palaikoma Maskvos, irgi nutraukė retransliavimą ir skyrė baudas kai kurioms televizijoms, platinančioms Rusijos propagandą.

„Net Latvijai ir Lietuvai, kurios yra pelniusios vienus iš aukščiausių

įvertinimų pagal žiniasklaidos laisvę tarp vadinamojo ‘Pereinamųjų valstybių’ bloko šalių (nors jų reitingai pastaruoju metu šiek tiek pablogėjo), sunkiai sekėsi rasti tinkamą atsaką Rusijos propagandai“, – rašo „Freedom House“.

Ataskaitoje atkreiptas dėmesys į Latvijoje ir Lietuvoje įvestus draudimus retransliuoti rusiškas televizijas dėl neapykantos kurstymo, ir įstatymų pataisas Lietuvoje, kurios numato baudas už propagandos skleidimą.

Ataskaitoje įvertintos 29 valstybės, ir tik septynios iš jų įvertintos kaip „konsoliduotos demokratijos“ – tai trys Baltijos šalys, Lenkija, Čekija, Slovakija ir Slovėnija. Organizacijos vertinimu, Vengrijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Kroatijoje ir Serbijoje yra „pusiau konsoliduota demokratija“.

Tarpinę vietą tarp demokratijos ir autoritarizmo užima Ukraina, Moldova, Gruzija, Makedonija, Albanija, Bosnija ir Hercegovina. Pusiau konsoliduotas autoritarinis režimas yra Armėnijoje, Kirgizijoje ir Kosove, o tvirčiausiai autoritarizmas išsitvirtinęs Rusijoje, Baltarusijoje, Kazachstane, Uzbekistane, Turkmėnijoje, Tadžikistane ir Azerbaidžane, teigia organizacija.

Lietuvos vyčių 102-ąjį suvažiavimą prisimenant (1)

„Mūsų lietuviškasis paveldas – vakar, šiandien ir rytoj“

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Suvažiavimas vyko 2015 m. rugpjūčio 7–9 d. Lake Buena Vista, Florida, o prieš suvažiavimą anksčiau atvykusiems dalyviams buvo suruošta įdomi išvyka į seniausią JAV miestą St. Augustine, kuris šiais metais švenčia 450 metų sukaktį. Aplankėme žymų „Fountain of Youth“, iš klausėme gėdės istorinę Floridos apžvalgą, taip pat aplankėme istorinę šventovę „Mission of Nombre de Dios/La Leche Shrine“, kurioje 1565 m., Amerikoje įkūrus pirmąją misiją, buvo atnašautos pirmosios šv. Mišios. Keliaudami autobusu matėme kitas šio miestelio istorines puošmenas.

102-asis metinis suvažiavimas „Our Lithuanian Heritage – yesterday, today and tomorrow“ („Mūsų lietuviškasis paveldas – vakar, šiandien ir rytoj“) vyko globojamas Lietuvos vyčių 16-osios kuopos, veikiančios Čikagoje, IL, prie Visų Šventųjų – Šv. Antano bažnyčios, Bridgeport lietuvių parapijos. 16-osios kuopos pirmininkas yra dr. Petras Povilas Zansitis. Suvažiavimas pradėtas penktadienį, rugpjūčio 7 d., šv. Mišiomis The Hilton Orlando Lake Buena Vista viešbutyje, kurias aukojo šios organizacijos dvasios vadas garbės narys prelatas dr. Juozas Anderlonis. Jam patarnavo specialiai šiam suvažiavimui iš Romos atvykęs Popiežinės Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius kun. Audrius Arštikaitis ir Lietuvos vyčių organizacijos padalinio – Šiluvos Švč. Mergelės Marijos fondo pirmininkas garbės narys kun. Antanas Markus. Mišių metų giedojo dainininkė ir 3-osios kuopos pirmininkė iš Brockton, MA, Marytė Bizinkauskas. Vargonavo 112-osios kuopos Čikagoje (Marquette Park) narė seselė vienuolė Theresa Papšytė. Pamoksle prelatas Juozas Anderlonis priminė, kad Lietuva išgyveno Pirmąją pasaulinį karą, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą XX a. pradžioje, Antrąjį pasaulinį karą ir Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą 1990 m., Lietuvos priėmimą į NATO ir Europos Sąjungą. Visur ir visuomet Vyčiai padėjo Lietuvai ir jos žmonėms. Prelatas priminė visiems, kad organizacijai tai neeilinis suvažiavimas – 102-asis. Tad reikia džiaugtis ir būti linksmiems, kad ši kilni organizacija išliko ir dar yra veikli. Mišios baigtos Lietuvos Vyčių himnu.

Pirmasis posėdis

Oficialus suvažiavimo atidarymas vyko to paties viešbučio pokylių salėje. Įnešus vėliavas įžanginį žodį tarė Centro valdybos pirmininkė garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė. Po to – bendra malda ir JAV, Lietuvos bei Vyčių himnai. Prezidiumą sudarė: pirmininkas Michael Petkus, 96 kuopa iš Dayton, Ohio, ir kopirmininkė garbės narė Elena Nakrosis, 90 kuopa iš Kearny, NJ. Sekretoriavo Irene Svekla, 3 kuopos narė iš Philadelphia, PA, ir Marytė Bizinkauskaitė, 1 kuopos pirmininkė iš Brockton, MA. Seimo parlamentinės eigos patarėja – Erin Petkus, 96 kuopa, Dayton, OH. Tvarkdariai išrinkti atstovauti keturioms apygardoms: Walter Svekla, 3 kuopa, Philadelphia, PA; Francesca Zajas, 16 kuopa, Chicago, IL; Julia Schroder, 152 kuopa, East Long Island, NY; Robert Wisgirda, 1 kuopa, Brockton, MA. Aukų ir sveikinimų komitetą sudarė: Rita Johnson, 19 kuopa, Pittsburgh, PA, ir garbės narys Robert A. Martin, Jr., 16 kuopa, Chicago, IL. Rezoliucijų komitetą sudarė garbės nariai Bernice Aviza, 136 kuopa, Hudson-Mohawk, NY, ir Robert A. Martin Jr., 16 kuopa, Chicago, IL. Mandatų komitetą: June Grenier, 6 kuopa, Hartford, CT; Georgianna Macke, 157 kuopa, Lemont, IL; Lillian Greymas, 3 kuopa, Philadelphia, PA; ir Cathy Nakrosis, 90 kuopa, Kearny, NJ.

102-ąjį suvažiavimą pasveikino pirmininkas dr. Petras Povilas Zansitis, seselių kazimieriečių vardu – vienuolė Janine Golubiskis. Hollywoodo aktorės Rūtos Lee ir ekrano įžymybių Alex Tribek ir Joann Worley vardu – 133 kuopos pirmininkė iš Los Angeles, CA, Marytė Šepikaitė. Perskaitytas Vilniaus arkivyskupo metropolito Gintaro Grušo sveikinimas ir palaiminimas.

102-ojo Lietuvos Vyčių suvažiavimo dalyviai.

R. Juškaitės-Švobienės nuotraukos

Toliau buvo perskaityti išsamūs praėjusių metų organizacijos veiklos pranešimai, prisiminti mirusieji: buvusieji šios organizacijos centro valdybos garbės nariai Elinor Sluzas, Clemencine Miller ir kompozitorius Faustas Strolia. Iždininkė garbės narė Bernice Aviza pristatė 2015–2016 m. organizacijos išdą. Garbės narystės komiteto pirmininkas garbės narys Walter Svekla pristatė dvi garbės narystės kandidates – Irene Ozalis, 3 kuopa, Philadelphia, PA, ir Maria Deksnis, 158 kuopa, Lakeshore, IN, kurioms garbės narystė bus suteikta suvažiavimo pokylyje. Tai pat buvo pristatyta Julie Zakarka, 158 kuopos Lakeshore, IN, narė. Delegatai vienbalsiai pritarė šios nusipelnusios narės kandidatūrai. Jai garbės narystė bus suteikta 2016 m., 103-ajame metiniame suvažiavime.

Antrojo posėdžio sesija pradėta taip pat malda, kurią vedė dvasios vadas prelatas J. Anderlonis. Centro valdybos pirmininkės antrosios pavaduotojos atstovė Elena Mikalauskas, 96 kuopa, Dayton, OH, perskaitė organizacijos narystės pranešimą. Kaip ir visose organizacijose, nariai jas palieka, miršta ir dėl to organizacijos narių mažėja. Šiuo metu sunku pritraukti naujų narių, bet Lietuvos Vyčių organizacija gali didžiulis, kad pastaraisiais metais įstojo 13 naujų narių. Šiuo metu Lietuvos Vyčių organizacijai priklauso arti 1 300 narių iš 5 apygardų/rajonų ir 44 kuopų. Džiugu, kad per metus neužsidarė nė viena kuopa, tik dvi kuopos susijungė. 1 kuopa, Brockton, MA, priėmė 6 naujus narius; 143 kuopa, Pittston, PA – 1 naują narį ir 1 jaunimo narį; ir 144 kuopa, Anthracite, PA – 6 narius. Kuopos buvo apdovanotos žymenimis.

Toliau stipendijų komiteto pirmininkė Elena Mikalauskas paskelbė ir išvardijo 2015–2016 m. Lietuvos vyčių tris stipendijas laimėjusius asmenis: Medeline Domalakes, 144 kuopa, Frackville, PA; Emilija Latas, 158 kuopa, Lakeshore, ir centro valdybos protokolų sekretorė Liza Macke, 157 kuopa, Lemont, IL. Iš viso jaunųjų vyčių stipendijoms buvo išdalinta 6 000 dol. Lietuvos vyčių fondo pirmininkė Irene Ozalis perskaitė fondo ataskaitą ir nušvietė šio padalinio praėjusių metų veiklą. Vienas iš pagrindinių šio padalinio statutų buvo pakeistas: prieš tai paramai galėjo būti naudojamos tik palūkanos, o šiuo metu įvairioms Vyčių programoms ir paramai galima bus paimti pinigų iš organizacijos banko sąskaitos.

Vyčių organizacijos šimtmečio suvažiavime buvo nuspręsta išdalinti aukas įvairiems projektams. 2015–2016 m. bus paaukota 14 000 dol.: 500 dol. jaunųjų vyčių suvažiavimo stipendijoms, po 100 dol. kiekvienam jaunam dalyviui; 500 dol. – paremti vieną našlaitį vieneriems metams per „Saulutės“ organizaciją; 1 000 dol. paremti 2016 m. suvažiavimą organizuojančiai kuopai. Ir 10 000 dol. bus skirta Lietuvos Centro valdybai organizacijos išlaidoms padengti. Toliau I. Ozalis paskelbė šių metų rašinio konkurso laimėtojus: 1-oji vieta (150 dol.) – Stephany Gutauskas, 3 kuopa, Philadelphia; antroji vieta (100 dol.) – Ronald Voveris, 143 kuopa, Pittston, PA; trečiąją vietą (50 dol.) laimėjo Maryclaire Voveris, 143 kuopa, Pittston, PA. Šiomet viena jauna vyte, Tristan Pant iš 96 ku-

pos, Dayton, OH, laimėjo 75 dol. Rašinio tema: „Ką aš galiu daryti ar daryčiau, kad Lietuvos vyčių organizacija ir toliau gyvuotų?“ Ir „Ką aš pakeisčiau, jei būčiau Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininkas(ė)?“ Rašinėliai bus atspausdinti „Vyties“ žurnalo naujuose numeriuose. Baigdama pranešimą I. Ozalis prašė visų ir toliau teikti paramą Lietuvos vyčių fondui.

Toliau vyko diskusijos. Kadangi šios organizacijos žurnalo „Vytis“ spausdinimo išlaidos vis didėja, buvo balsuota, kad „Vyties“ žurnalas būtų spausdinimas ne kas du, o kas tris mėnesius. Ir kaip visuomet, vienas numeris bus skirtas nušviesti metinio suvažiavimo veiklą. Iš viso per metus bus išleisti penki „Vyties“ numeriai. Šis nutarimas buvo priimtas balsuojant.

Kadangi metiniai suvažiavimai tęsiasi keturias dienas, buvo nuspręsta pradedant šiais metais suvažiavimui skirti tik tris dienas. Kadangi vis sunkiau rasti kvalifikuotų kandidatų į centro valdybą, vienbalsiai priimtas nutarimas panaikinti trejų metų kadenciją ir leisti valdybos nariams tęsti savo darbą. Taip pat buvo išreikšta padėka Vidurio centro apygardos pirmininkui Michael Petkus ir jo žmonai archyvarei Normai Petkus už darbus perkeltant Lietuvos vyčių archyvus iš ALKA pastato, Putnam, CT, į savo namus.

Iš viso buvo gauta 28 raštiški sveikinimai: iš JAV prezidento Barack Obama; Tallahassee, FL, gubernatoriaus Rick Scott; Orlando miesto burmistro Buddy Dyer; LR prezidentės Daliaus Grybauskaitės; generalinio LR garbės konsulo New Yorke Rimmo Česonio; LR generalinio konsulo dr. Thorsteinn Gislasson; LR garbės konsulo Detroite Algio Zaparacko; LR garbės konsulės Ohio, Indiana ir Kentucky valstijose Ingridos Bublienės; vyskupo emerito Pauliaus Baltakio, OFM; Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seserų kongregacijos vienuolės seselės Ignės Marijošiūtės; Vilniaus arkivyskupo emerito kardinolo Audrio Juozo Bačkio; Vilniaus arkivyskupo metropolito Gintaro Grušo; Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio; Lietuvos vyskupų konferencijos delegato užsienio lietuvių katalikų sielovadai prelato Edmundo J. Putrimo; Amerikos lietuvių Romos katalikų kunigų vienybės buvusio pirmininko ir garbės nario prelato Alberto Kontauto; Seselių kazimieriečių kongregacijos vienuolės Reginos Dubickas; Nukryžiuotojo Jėzaus vienuolių kongregacijos vienuolės Mary Valliere; Seselių pranciškiečių kongregacijos vienuolės Joanne Brazinski; Amerikos lietuvių kultūros archyvo (ALKA) pirmininkės Mirkos Girniuvienės; Lietuvių katalikų religinės šalpos (LKRS/LCRA) direktorių tarybos pirmininko prelato Edmundo Putrimo, pirmininko Salvijaus Kungio ir valdybos narių; Čikagos lietuvių moterų klubo pirmininkės Genevieve Maluska; Amerikos lietuvių tarybos (ALT) as) pirmininko ir Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos pirmininko adv. Sauliaus V. Kuprio; „Draugo“ laikraščio direktorių tarybos pirmininko Vyto Stanevičiaus; Lietuvių skautų sąjungos tarybos pirmininkės v.s. fil. Rūtos Baltaduonytės-Lemon; Šiaurės Amerikos ateiti-

ninkų federacijos „Ateitis“ pirmininko dr. Tomo Girniaus; aktorės Rūtos Lee Kilmonytės. Visi raštiški sveikiniai buvo atspausdinti specialioje programos knygoje.

Mandatų komisija pranešė, kad pirmajame posėdyje dalyvavo 46 asmenys. Tarp jų: 7 garbės nariai, 4 centro valdybos nariai, 24 delegatai, 9 apygardų delegatai, 2 svečiai, atstovavę 5 rajonams ir 11 kuopų. Posėdis baigtas malda.

Vakare vyko pramoginis-pažintinis vakaras su šokiais, dainomis, vaidinimu ir tradicinių valgių ragavimu. Laikas prabėgo nepastebimai. Grįžome į viešbutį pavargę, bet gerai praleidę laiką.

Antroji suvažiavimo diena

Šeštadienį, rugpjūčio 8 d., šv. Mišios buvo aukojamos už mirusius Lietuvos vyčius ir rėmėjus, praėjusiais metais apleidusius šį pasaulį. Ir už tuos vyčius, kurie negalėjo dalyvauti šiame suvažiavime dėl sveikatos ar kitų priežasčių. Pagrindinis Mišių celebrantas buvo kun. Audrius Arštikaitis, jam padėjo prelatas Juozas Anderlonis ir garbės narys kun. Antanas Markus. Giesmes vedė Marytė Bizinkauskaitė. Vargonavo seselė vienuolė Theresa Papšytė.

Posėdyje Centro valdybos ritualų komiteto pirmininkė Georgiana Macke paskelbė 4 laipsnio kandidatus: Irene Petkaitis, 6 kuopa, Hartford, CT; Barbara Sokolowski, 30 kuopa, Westfield, MA; Maryanna Gercius, 112 kuopa, Chicago, IL; Anna May Domalakes ir Diane Drogalis, abi iš 144 kuopos, Frackville, PA. JBANC (Joint Baltic American National Council), Amerikos pabaltiečių komiteto, atstovas, trečios kartos lietuvis ir Amerikos veteranas, apdovanotas „Lithuanian NATO Commemorative Honor Badge“, buvęs JBANC pirmininkas Henry L. Gaidas perdavė ALT'o pirmininko advokato Sauliaus Kuprio sveikinimą. H. Gaidas skaitė pranešimą apie JBANC įkūrimą, veiklą ir dabartinę politinę padėtį Lietuvoje, atsakė į klausimus.

Toliau Šiluvos Mergelės Marijos padalinio pirmininkas garbės narys kun. Antanas Markus pranešė apie šio padalinio praėjusių metų veiklą. Visi delegatai buvo raginami garsinti Šiluvos Mergelės Marijos istoriją. Kiek Šiluvos Mergelės apsireiškimas bus išgarsintas, priklausys nuo mūsų visų. Padalinio tinklalapyje (www.ourladyofsiluva.com) yra daug istorinės informacijos apie Šiluvą. Ši informacija yra platinama lenkų ir ispanų kalbomis. Kun. Markus ir jo sudarytas komitetas yra paruošęs įvairios spausdintos medžiagos apie apsireiškimą, pardavimui – įvairių suvenyrų: si-dabrinį ir auksinių medalių, ženklukų, paveikslų ir maldos kortelių. Kun. A. Markus pranešė, kad 2016 m. spalio 9 d. Washington, DC, bus švenčiamas Šiluvos Švč. Mergelės Marijos koplyčios įsteigimo 50-metis. Ragino vyčius, kuopas ir apygardas rengti piligriminę/maldos kelionę šiai ypatingai datai paminėti.

Toliau vyko nutarimų priėmimas. Kadangi organizacijos narių mažėja ir ieškant būdų pritraukti daugiau naujų narių, nutarta steigti naują komitetą, kuris ieškotų galimybių į Vyčių organizaciją pasikviesti naujų narių iš kitų krikščioniškų konfesijų ir skirtingų etninių bendruomenių Amerikoje. Šiam komitetui vadovautų centro valdybos pirmininkas(e), o komitetą sudarytų nors po vieną atstovą iš visų penkių apygardų. Naujasis ko-

Kalba buvęs JBANC pirmininkas Henry Gaidas.

mitetas savo veiklos rezultatus turėtų pateikti 2016 m. visuotiniame Lietuvos vyčių suvažiavime.

Kadangi centro valdybos išdastūstėja, pasiūlyta, kad organizacijos padaliniai mokėtų metinį administracijos mokestį: 5 nuoš. vienkartinį mokestį ir 3 nuoš. kasmetinį mokestį nuo suaukotos ar padovanotos tų metų sumos. Suvažiavimas tokį nutarimą priėmė balsuojant.

Centro valdybos pirmininkės pavaduotoja, dirbanti su jaunais vyčiais, Alexandra Rudmin šio posėdžio metu papasakojo apie jaunimo veiklą. Dalyvavo 5 jauni vyčiai. Penktadienį, rugpjūčio 7 d., jaunimas rengė posėdį, kur buvo svarstoma, kaip padėti Lietuvai, ir vyko meninių darbų užsiėmimas – kaip įdomiau nutapyti „Mickey Mouse“ ausis. Šeštadienį jaunieji vyčiai išvyko į smagią išvyką „Disneylande“. Visi vyčiukai pasisakė, kaip jie siūlo padėti Lietuvai. Kiekvienam dalyvaujančiam jaunam vyčiui buvo įteikti suvažiavimo žymenys ir 50 dol. stipendija, o Vyčių fondo pirmininkė Irene Ozalis įteikė dar po 100 dol. Alexandra Rudmin pranešė, kad per suvažiavimo uždarymo pietus vyčiukai pardavinės loterijos bilietus ir delegatai galės laimėti vyčiųkų nutapytas „Mickey Mouse“ ausis. Visas pelnas bus skiriamas našlaičiams Lietuvoje.

Šv. Kazimiero gildijos pirmininkas garbės narys Jonas Mankus pranešė apie šio organizacijos padalinio praėjusių metų veiklą. Iki š. m. birželio 30 d. buvo gauta 4 400 dol. už 400 šv. Mišių prašymus (užuojautai, specialiai intencijai, sveikatai, ypatingoms šventinėms progoms). Praėjusių metų projektas buvo baigtas. Atlikti ir Šv. Kazimiero kolegijos Romoje remonto darbai. Šiais metais ten laukia du projektai: reikia įrengti vandens šildymo katilą (kadangi dabartinis dyzelinis katilas pagal naujas Romos miesto aplinkos saugos taisykles bus uždraustas naudoti) ir tęsti remonto darbus (pataisyti fasadą iš Piazza Asti gatvės pusės, kuris yra labiausiai sugadintas). Džiugu, kad Popiežinis Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius ir „Villa Lituana“ svečių namų direktorius kun. Audrius Arštikaitis atvažiavo iš Romos dalyvauti šiame suvažiavime! Jis dėkojo Lietuvos Vyčių organizacijai už nuolatinę paramą lietuvių kolegijai ir nušvietė dabartinę veiklą. Šiuo metu 10 kunigų (3 iš Telšių, 2 iš Vilniaus, 2 iš Vilkaviškio, 1 iš Panevėžio, 2 iš Kaišiadorių) tęsia mokslus Romoje ir gyvena Popiežinėje Šv. Kazimiero kolegijoje. Taip pat kolegijoje apsigyveno trys garbaus amžiaus kunigai, kuriuos reikia aprūpinti. O kitais metais Romoje studijuos 11

Naujosios Vyčių garbės narės Irene Ozalis (k.) ir Maria Deksnis (d.), tarp jų stovi Vyčių garbės narys ir Vyčių garbės narystės komiteto pirmininkas Walter Svekla.

kunigų iš Lietuvos. Jonas Mankus įteikė kun. A. Arštikaičiui du čekius: 4 000 dol. Mišių stipendijų; 44 000 dol. naujam šildymo katilui ir Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos fasado remontui.

Toliau buvo rodomas filmas, kurtas Vilniuje apie seselę Faustina Kowalską. Delegatai atidžiai klausėsi ir ypač vertino arkivyskupo G. Grušo pasakojimą apie šią katalikams svarbią vienuolę Faustina ir jos sukurta Gailėstingumo Jėzaus paveikslą.

Mandatų komisija pranešė, kad šiame posėdyje dalyvauja 24 balsuojantys delegatai, 9 apygardos delegatai, 7 garbės nariai, 4 centro valdybos nariai bei 12 svečių. Iš viso šiame posėdyje dalyvavo 56 asmenys, atstovaujantys 13 kuopų ir 5 apygardoms. Finansų patikrinimo komitetui buvo pristatytos rezoliucijos, kaip išdalintos Lietuvos vyčių organizacijos aukos. Įvairioms draugijoms, spaudai ir organizacijoms buvo prašyta 1 850 dol. paramos. Aukos patvirtintos: „Draugui“, „Draugas News“, keturioms vienuolių kongregacijoms (seselėms kazimierietėms, seselėms pranciškiečiams, Nukryžiuotojo Jėzaus seselėms ir Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo seselėms) ir JBANC. Finansų patikrinimo komitetą sudarė: garbės narė Bernice Aviza, Centro valdybos išdininkė; centro valdybos patikėtiniai Mary Beth Slakis ir Dave Boucher; Barbara Miller, 72 kuopa iš Gintaro apygardos; Robert Damasauskas iš Vidurio Amerikos apygardos; Becky Pataki iš Vidurio Atlanto rajono ir Erin Petkus, Vidurio centro rajono apygardos. Išdo patikėtiniai Mary Beth Slakis ir Dave Boucher pranešė, kad patikrino finansų knygas ir Lietuvos vyčių organizacijos ir organizacijos padalinių knygas, kurios yra tvarkomos rūpestingai ir tiksliai. Išdo patikėtiniai džiaugėsi, kad net trys kuopos pasisiūlė globoti ateinančius tris metinius suvažiavimus. Buvo pranešta, kad 2016 m. 103-ąją Vyčių suvažiavimą globos 72 kuopa, veikianti Binghamton, NY. Numatyta naudotis „Doubletree“ viešbučio paslaugomis.

Suvažiavimas vyks 2016 m. rugpjūčio 6–8 d.; 2017 m. 104-ąją suvažiavimą globos 96 kuopa, veikianti Dayton, OH; 2018 m. 105-ąją suvažiavimą globos 1 kuopa, Brockton, MA. Tikslios datos ir viešbučių kainos 2017 m. ir 2018 m. metams bus praneštos artimiausiu metu.

Toliau vyko naujos Centro valdybos rinkimai. Naująją 2015–2016 m. Centro valdybą sudaro: dvasios vadas, garbės narys prelatas kun. Juozas Anderlonis, Philadelphia, 3 kuopa; pirmininkė – garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė, Detroit, 102 kuopa; I vicepirm. – Robert Petkus, Dayton, 96 kuopa; II vicepirm. – Marytė Bizinkauskaitė, Brockton, 1 kuopa; III vicepirm. (jaunimui) – Alexandra Rudmin, Chicago, 16 kuopa; protokolų sekretorė – Liza Macke, Lemont, 157 kuopa; finansų sekr. – June Grenier, Hartford, 6 kuopa; išdininkė – Cathy Nakrosis-Kearny, 90 kuopa; išdo patikėtiniai – Elena Nakrosis-Kearny, 90 kuopa, Dave Boucher, Lawrence, 78 kuopa.

Komisijos: Lietuvių reikalų – garbės narė Bernice Aviza, Hudson-Mohawk, 136 kuopa; Lietuvių kultūra/kalba – Marytė Šepikaitė, Los Angeles, 133 kuopa; Garbės narystė – garbės narys Robert A. Martin, Jr., Chicago, 16 kuopa; Ritualų – Becky Patacki-Kearny, 90 kuopa; Stipendijų – Michalina Tambasco, Hudson-Mohawk, 136 kuopa; Ryšių su visuomene – garbės narė Regina Juškaitė-Švobienė, Detroit, 102 kuopa; L.V. fondas – Irene Ozalis, Philadelphia, 3 kuopa; Šv. Kazimiero gildija – Jonas Mankus, Binghamton, 72 kuopa; Mergelės Marijos Šiluvos fondas – garbės narys kun. Antanas Markus, Chicago, 112 kuopa.

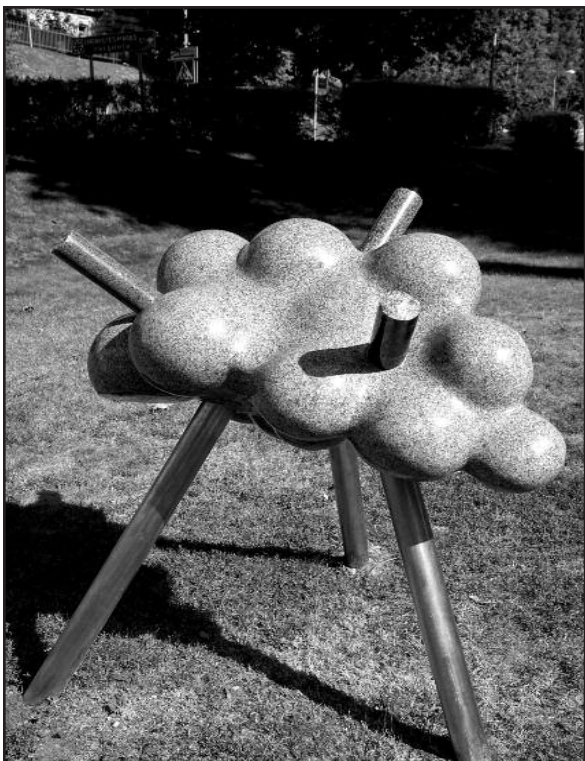
Sveikinimų/aukų komitetas pranešė, kad per šį suvažiavimą buvo surinkta 3 870 dol. Aukos bus skiriamos specifiniams Vyčių organizacijos padaliniais bei aukotojų nurodytoms programoms.

Malda ir Lietuvos Vyčių himnu baigėme 102-ąją Lietuvos vyčių suvažiavimą/seimą.

Bus daugiau

Lietuvos Vyčių fondo pirmininkė Irene Ozalis (k.) jauniems vyčiukams įteikė 100 dol. stipendijas (iš k.): James Riley, Makenzie Mooney, Justin Johnson, Jason Muldowney ir Brian Johnson. Dešinėje Vyčių 3-ioji vicepirmininkė Lexi Rudmin, dirbanti su jaunimu.

Naujoji skulptūra, muziejaus sodelyje pastatyta šiemet pavasarį.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Janinos Monkutės-Marks muziejuje – dovanotas menas iš viso pasaulio

Atkelta iš 1 psl.

Labai skirtingų menininkų kūriniai skiriasi ne tik savita stilistika, bet ir atlikimo būdais. Menininkų darbai atspindi skirtingus jų kūrėjų stilius – nuo autorinių atradimų iki savaip perteiktų technikų.

Parodoje „Dovanoti darbai“ iš viso galima pamatyti 91 autoriaus iš 15 pasaulio šalių darbus. Iš viso čia – 107 meno kūriniai, darbus pristato ir trys kėdainiečiai menininkai. Daugiausia parodoje esančių darbų yra iš Lietuvos, Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV), Japonijos, Prancūzijos, po kelis iš Italijos, Švedijos, Indonezijos, Šveicarijos, Anglijos, Norvegijos, Lenkijos, taip pat Portugalijos. Net sunku patikėti, kad tiek įvairių menininkų per tuos 14 muziejaus veiklos metų čia pristatė savo kūrybą.

Iš JAV parodoje eksponuojami lietuvių Zitos So-deikienės, Inos Nenortas, Audriaus V. Plioplio, Magdalenos Birutės Stankūnienės, Reginos Palaitytės-Benson, Ados Sutkus, Giedrės Žumbakienės, Algimanto Kezio, taip pat Rodrigo M. Negreira ir Hisako Kobayashi darbai. Parodoje daug japonų kūrybos – su šios šalies menininkais muziejus palaiko glaudžius ryšius, japonai labai noriai dalyvauja parodose Kėdainiuose.

Naujoji paroda muziejuje veiks iki rudens pradžios. Visi šie darbai ir toliau liks muziejuje, o jeigu juos norės parodyti ir kiti šalies muziejai, tokia paroda bus surengta kitur.

Janina Monkutė-Marks (1923–2010) – Lietuvos tapytoja, grafikė, tekstilininkė. Gimusi Radviliškyje, kur jos tėvas dirbo geležinkelyje, vėliau mokėsi Pagėgių pradžios ir vidurinėje mokykloje, 1939–1941 metais – Kėdainių gimnazijoje. Nuo 1942-ųjų ji lankė Valstybės teatro Dramos studiją Kaune. Baigiantis karui, kartu su poeto Henriko Nagio broliu Martynu Nagiu emigravo iš Lietuvos.

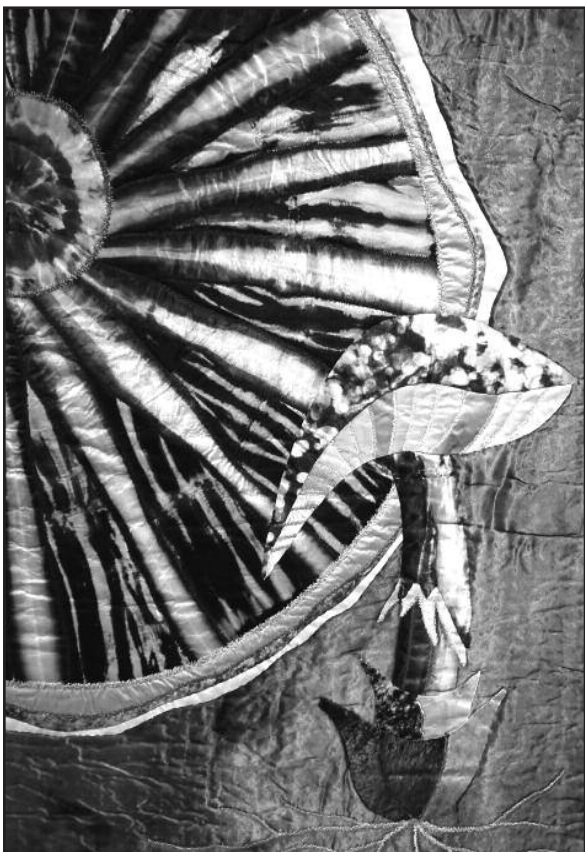
1945–1946 metais J. Monkutė-Marks Austrijoje, Insbruko universitete studijavo meno istoriją, archeologiją, italų kalbą, vėliau audimo ir tapybos mokėsi Vokietijoje, Freiburgo dailės ir amatų mokykloje, kuriai vadovavo dailininkas Vytautas Kazimieras Jonynas. Tekstilės meno ji mokėsi ir privačiai pas garsiuosius gobeleno meistrus Antaną ir Anastaziją Tamošaičius.

1949 m. dailininkė persikėlė į JAV, po metų apsigyveno Čikagoje, dirbo įvairiose įstaigose. Ji studijavo tapybą ir grafiką Hyde Park meno centre Čikagoje, interjero dizainą, keramiką ir pramoninę dailę – YMCA kolegijoje, o grafiką – dailininko Viktoro Petravičiaus studijoje Čikagoje, piešimo mokėsi pas Vytautą Kasiulį. Dailininkė per savo gyvenimą sukūrė daug įvairaus stiliaus kūrinių, naudojo įvairią techniką. Jos darbuose atsispindi ir popartas, ir tautiniai motyvai, ji mėgo jungti senųjų pasaulio kultūrų simbolius bei ornamentiką, kūrė gobelenus. Nemažai kūrėjos darbų galima pamatyti nuolatinėje jos vardo muziejaus ekspozicijoje antrajame pastato aukšte.

J. Monkutė-Marks į Kėdainius atvyko 1999-aisiais, turėdama mintį šiame mieste nupirkti pastatą ir jame įkurti muziejų-galeriją. Ji nupirko senąjį Krašto muziejaus pastatą ir 80 arų žemės aplink jį. Laivu iš Amerikos buvo atplukdyti 65 menininkės tapybos darbai ir 36 gobelenai. Ji viską dovanavo Kėdainiams, sau pasiliko tik teisę tuos darbus eksponuoti kitose parodose. 2001 m. spalio 20 dieną naujai atgimęs muziejus pakvietė pirmuosius lankytojus. Nuo to laiko čia buvo surengta daug profesionalaus meno parodų, įsimintinų renginių, susitikimų. 2007 m. liepos 12 d. J. Monkutei-Marks buvo suteiktas Kėdainių krašto garbės pilietės vardas.

Svarbu ir tai, kad muziejus yra išlaikomas jo įkūrėjos artimųjų lėšomis – iš tų pinigų mokami atlyginimai darbuotojams, komunaliniai mokesčiai, kitos išlaidos, kurios per metus sudaro nemažą pinigų sumą. Įvairius muziejaus renginius paremia ir Kėdainių savivaldybė.

Nors jau greitai sukaks penkeri metai, kai menininkės nėra tarp mūsų, bet jos įkurtas muziejus aktyviai dalyvauja Kėdainių kultūriniame gyvenime, jauki jo aplinka, šalia pastato esantis parkas su skulptūromis puošia visą miestą, o jos šeimos nariai – keturi sūnūs ir kiti artimieji gyvai domisi muziejaus veikla, dažnai atvyksta į Lietuvą. Štai ir šiemet gegužės mėnesį, kai Lietuvoje vyko Muziejų nakties renginiai, vyriausias sūnus Sigitas Nagys atvyko į Kėdainius, o muziejaus kiemą papuošė nauja už dailininkės artimųjų pinigų nupirktą skulptūra.

R. Palaitytės-Benson „Miško vaisiai“.

M. B. Stankūnienės batikos darbas.

I. Nenortas. „Palaukėj“.

A † A
Dr. KAZIUI AMBROZAIČIUI

mirus, liūdime ir nuoširdžiai užjaučiame žmoną MARIJĄ, dukras RAMUNĘ ir AUDRONĘ, jų šeimas, gimines ir artimuosius.

Beverly Shores lietuvių klubas

A † A
Dr. KAZIUI AMBROZAIČIUI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame jo mylimą žmoną MARIJĄ, dukras RAMUNĘ ir AUDRONĘ, anūkę LINĄ ir visus artimuosius bei kartu liūdime.

Razmų šeima

A † A
Dr. KAZIUI AMBROZAIČIUI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiame žmogui MARYTEI, dukterims AUDRONEI ir RAMUNEI, jos vyrui JOHN, anūkei LINAI, giminėms ir artimiesiems.

Nijolė, Tomas ir Lina Palubinskai

www.draugas.org/mirties.html

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL Tel. 708-422-8260

SIŪLO DARBĄ

Reikalinga moteris
prižiūrėti moterį Floridoje.
Tel. 954-876-1153.

Wanted CDL-A OTR Truck Drivers
and Owner Operators. Great pay!
Call 708-235-1010
Location: Monee, IL 60449
www.elmaninc.com

A † A
ZITA SVARIENĖ
RENKAUSKAITĖ

Mirė 2015 m. rugpjūčio 22 d. Hinsdale, IL.
Gimė 1960 m. lapkričio 18 d. Netičkampo kaime, Lietuvoje.
Gyveno Lemont, IL.

Nuliūdę liko: vyras Jonas; sesuo Irena Pocienė su šeima; brolis Alvydas Renkauskas su šeima Lietuvoje; sūnėnas Petras Svaras su šeima; dukterėčia Dalia Garrett su šeima Amerikoje.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai ir Pasaulio lietuvių centro moterų klubui.

Velionė bus pašarvota trečiadienį, rugpjūčio 26 d., nuo 5 val. p. p. iki 9 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.) Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 27 d. 9:30 val. ryto iš Petkus Lemont laidojimo namų a. a. Zita bus palydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvos Dukterų draugijai.

Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Giliai liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
NIJOLĖ R. GENYS POŠKUS

Mirė 2015 m. rugpjūčio 20 d.

Gimė 1924 m. rugsėjo 2 d., Klaipėdoje, Lietuvoje, pulkininko Petro ir Wilhelminos Genių šeimoje.

1946 m. rugsėjo 28 d. Heidelberg, Vokietijoje, Nijolė iškėjo už Balio Poškaus, 1949 m. emigravo į JAV ir apsigyveno Kankakee, IL, kur jos vyras dirbo gydytoju.

Nuliūdę liko: vaikai Peter Poskus, gyvenantis Melbourne, FL; Bernard Poskus, gyvenantis Denver, CO; Teresa Poskus, gyvenanti San Antonio, TX; Helen Poskus-Schneider, gyvenanti Huntsville, TX; Mary Poskus-Fell, gyvenanti Steamboat Springs, CO; anūkas Craig Poskus iš Spring, TX; sesuo Eglė Aras, gyvenanti Thousand Oaks, CA.

A. a. Nijolė buvo žmona a. a. Balio, sesuo a. a. Liudos Yčas.

Vaikai dėkoja mamytei už visą jos meilę jiems. Peter, Bernard, Helen ir Mary nuoširdžiai dėkingi sesutei Teresa, kuri daugiau nei 20 metų prižiūrėjo ir rūpinosi mamyte.

Atsisveikinimas nuo 10 val. r., šv. Mišios bus aukojamos rugpjūčio 28 d., penktadienį, 11 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 E. 127 Str. Lemont, IL 60439. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

A. a. Nijolės atminimui aukoti galite American Society of Prevention of Cruelty to Animals (ASCPA), arba Draugo fondui, 4545 W. 63 Str., Chicago, IL 60629.

Nuliūdusi šeima

ATLANTIC
Express Corp.

Siuo metu automobilių gamina į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV sukeičių, asmenis turto perklausyimą **1-708-599-9680**

SIUNTINIAI

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAAMA Granitex 701 N. LaSalle Ave. Elmhurst, IL 60120 Tel: 630-886-1858

NAAMA Biomed 380 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-568-6878

NAAMA Biomed 2-46-48 N. Merion Ave. Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-695-2430

NAAMA Galos Caves 8501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-264-7701

NAAMA Extreme Exteriors 8140 N. 76th Ave. Suite B Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155

Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave. N. Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

Atlantic Express Chicago 2715 W. 71 St, Chicago, IL 60635 Tel: 773-434-7515

Smilga 2811 82nd St. Downer, IL 60414 Tel: 630-497-5000

Lithuanian Plaza 9921 S. Cicero Rd., Melrose Hills, IL 60155 Tel: 708-559-9666

Kunigaiščių Užeiga 14112 S. Hickory Ave. Summit, IL 60111 Tel: 708-454-1050

R0ta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-681-7882

Always With Flowers 11341 D. S. State St. Lombard, IL 60148 Tel: 630-257-4039

Eurus Dell 22 W. 555 Butterfield Rd., Oak Brook, IL 60137 Tel: 630-694-2900

Wonders of Nature 714 S. Ballwin Grove Rd., Ballwin Grove, IL 60009 Tel: 847-693-1000

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugpjūčio 30 d. 10 val. r. švėsime 22-tąjį eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Mišios lietuvių kalba taip pat atnašaujamos kiekvieną ketvirtadienį 8 val. r. Po jų klausomos išpažintys. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **Kviečiame jus į Pasaulio lietuvių centro** metinę gegužinę! Muzika, šokiai, lietuviškas maistas, žaidimai vaikams, mugė ir loterijos traukimas! Įėjimas ir automobilio pastatymas nemokamas. Atvažiuokite patys, atsivežkite savo šeimą, pakvieskite draugus! Kartu smagiai praleiskime vasaros popietę! Laukiame jūsų Pasaulio lietuvių centro kiemelyje rugpjūčio 30 d. 12 val. p. p. Adresas: 14911 127th St. Lemont, IL 60439. Informacija tel. 630-257-8787.

■ **Rugpjūčio 30 d., sekmadienį, 11 val. r.** Nekaltojo Prasidėjimo vienuolyne Putname įvyks visuotinis JAV Lietuvių katalikų mokslo akademijos (LKMA) suvažiavimas, kuriame bus renkama nauja valdyba. Nariai galės dalyvauti rinkimuose nuotoliniu būdu, paskirdami savo mandatus dalyvaujantiui asmeniui. Visi, kurie domisi išeivijos lietuvių moksliniu darbu, maloniai kviečiami atvykti į mokslinę suvažiavimo dalį, kuri prasidės 1 val. p. p. Po paskaitų bus galima aplankyti Amerikos lietuvių kultūros archyvą. Daugiau informacijos <http://www.lkma.org/>.

■ **Čiurlonio galerija Jaunimo centre** (5620 S. Claremont Ave, Chicago, IL 60636) rugsėjo 11 d. 7:30 val. v. meno mylėtojus maloniai kviečia į dailininkės Nijolės Rasmussen (Denver, CO) tapybos parodos atidarymą. Parodos atidaryme dalyvaus autorė.

■ **Rugsėjo 13 d., sekmadienį, 12:30 val.** p. p. PLC didžiojoje salėje vyks Lietuvos Dukterų draugijos iškilmingas metinis pokylis „Rudens pietūs“. Įdomi programa, gardžios vaišės, loterija. Visi laukiami.

■ **Rugsėjo 27 d., sekmadienį, 11 val. r.** Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje vyks Bendruomenės diena. Šv. Mišių metu prel. Edmundas Putrimas teiks Sutvirtinimo sakramentą misijos studentams. Po šv. Mišių – pabendraavimas ir vaišės. Kviečiame Misijos tikinčiuosius, svečius ir visus, norinčius pabūti drauge, dalyvauti šioje gražioje šventėje.

■ **Spalio 4 d., sekmadienį, Willowbrook** pokylių salėje (8900 Archer Ave., Willow Springs, IL 60480) vyks „Draugo“ metiniai pietūs ir koncertas. Programoje dalyvaus grupė „Kaukas“ (Rimas ir Jūratė Grabliauskai) ir pop choras „Svajonė“ (vad. Alina Šimkuvienė). Pradžią – 12 val. p. p., pietūs – 1 val. p. p. Bilietus (75 dol. asmeniui) jau galima įsigyti „Draugo“ administracijoje, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. informacijai 773-585-9500.

Svečiuose – Egidijus Aleksandravičius

Rugsėjo 18 dieną, penktadienį, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 South Pulaski Road, Chicago) vyks istoriko, habilituoto humanitarinių mokslų daktaro, profesoriaus Egidijaus Aleksandravičiaus paskaita „Ką Lietuvai šandien reiškia Lietuvos vyčiai?“

Egidijus Aleksandravičius yra Vytauto Didžiojo universiteto istorijos profesorius, VDU Lietuvių išeivijos instituto vadovas. Profesorius yra keliolikos istorinių ir publicistikos knygų autorius, kelių išeivijos visuomenininkų ir mastytojų raštų rinkinių sudarytojas, televizijos, radijo laidų bendraautorius. Profesorius Egidijus Aleksandravičius apdovanotas Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžiumi ir Lenkijos Ordino už nuopelnus Riterio kryžiumi. Už knygą „Prieš aušrą. Jaunieji Simono Daukanto bičiuliai“ apdovanotas Simono Daukanto premija.

Daugelis yra skaitę Egidijaus Aleksandravičiaus knygą „Karklo diegas. Lietuvių pasaulio istorija“. Knyga parduodama muziejaus parduotuvėje.

Tel. informacijai: 773-582-6500.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus info ir nuotr.

<http://draugokalendariorius.org>

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį. **SKAITYKITE „DRAUGĄ“ GREIČIAU!**

Rugpjūčio 23 dieną, sekmadienį, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje surengtoje gegužinėje, kuri vyko Ateitininkų namuose Lemonte, buvo prisimintas ir Baltijos kelias. Audronės Kižytės nuotr.

Rugpjūčio 15–19 dienomis New Yorke, Javits parodų rūmuose vyko didelė tekstilės, drabužių, aksesuarų ir dovaninių prekių paroda, kurioje dalyvavo ir keturios Lietuvos įmonės: „LinenMe“, UAB „Flatyz“, UAB „Decoflux“ ir UAB „Midenė“.

Iš k.: Linas Klimavičius (Lietuvos prekybos organizacija Čikagoje), Darius Igaris (UAB „Flatyz“ direktorius), Ingrida Bublienė (IB International prezidentė), Žilvinas Skulevičius ir Gražvydas Žegulis (UAB „Midenė“ direktoriai).

Scott Cramer nuotr.

Lietuva pristatyta festivalyje Tokijuje

Tokijuje rugpjūčio 22–23 dienomis vykusiame tradiciniame Azabu-Jūban festivalyje Lietuvos ambasada Japonijoje kartu su Lietuvos ir Japonijos mainų centru tūkstančiams renginio dalyvių pristatė Lietuvos kultūrą, kulinarinę paveldą, turizmo galimybes.

Festivalio lankytojai buvo vaišinami lietuviškais gėrimais, kibiniais, galėjo susipažinti su tradiciniais lietuviškais tautodailės dirbiniais iš medžio ir lino. Lietuvos stendo lankytojams buvo platinamas turistinis leidinys apie mūsų šalį „Kelionė į Lietuvą“ japonų kalba. Tarp gausių stendo lankytojų buvo ir Japonijos parlamento Užsienio reikalų ir gynybos komiteto pirmininkė Satsuki Katayama, kuri pasidžiaugė, kad Lietuvos dalyvavimas šiame festivalyje jau tampa tradiciniu.

49-tąjį kartą Tokijo istoriniame Azabu-Jūban rajone vykusiame Noryo (lietuviškai – „Vėsaus vakaro“) festivalyje Lietuva buvo vienintelė užsienio valstybė, pakviesta pristatyti savo kultūrą bei virtuvę. Lietuvos trispalvė plevėsavo tarp daugiau kaip 400 stendų, pristačiusių įvairius Japonijos regionus. Šiomet festivalyje dalyvavo daugiau kaip pusė milijono lankytojų.

URM info ir nuotr.